

بامتعال

سند توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری استان زنجان

کزارش موضوع بخش ۵ از مرحله دوم شرح خدمات مشاور ماد

سند سگاهی توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در استان برای دوران برنامه پنجم توسعه (۱۳۹۰-۱۳۹۴)

(شرکت خبرات استان زنجان)

محری: جماد انصاری واحد استان زنجان

مدیر اجرایی: محمدی عباسی

مدیر علمی: علی نصیری اقدم

بهکاران: زینب مرتضوی فر، این قادی، میرا عظیمی

ویرایش سوم

فهرست مطالب

صفحه	موضوع
	پیشگفتار.....
۱	۱- نقش قانونی (مأموریت‌ها و ظایف) اداره مخابرات در توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصاد
۳	۲- مستندات تنظیم برنامه توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری دستگاه (اسناد بالادست)
۶	۳-۱- چشم‌انداز بیست ساله
۷	۳-۲- استراتژی مدون دستگاه در افق چشم‌انداز
۷	۴- برنامه چهارم توسعه
۱۰	۴-۲- سیاست‌های اجرایی ابلاغی مقام معظم رهبری
۱۱	۵- قانون برنامه پنجم توسعه
۱۳	۶- سند آمایش استان
۱۴	۳- ارزیابی تحول رشد اقتصادی، بهره‌وری نیروی کار، اشتغال و سرمایه‌گذاری در برنامه‌های سوم و چهارم توسعه
۱۴	۳-۱- ارزیابی تحول رشد اقتصادی و بهره‌وری نیروی کار در فعالیت‌های تحت پوشش دستگاه (اعم از فعالیت‌های تحت تصدی و نظارت) و مقایسه آن با اهداف برنامه‌های فوق
۱۸	۳-۲- ارزیابی تحول اشتغال و سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های تحت تصدی دستگاه و مقایسه آن با اهداف برنامه‌های فوق
۱۹	۴- ارزیابی سیاست‌ها و اقدامات اجرایی دستگاه برای توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در برنامه‌های سوم و چهارم توسعه
۲۰	۴-۱- شاخص‌های کلیدی مخابرات در برنامه سوم
۳۰	۴-۲- شاخص‌های کلیدی مخابرات در برنامه چهارم توسعه
۳۸	۵- تحلیل نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای اشتغال در بخش‌های تحت تصدی و نظارت دستگاه به منظور تعیین مزیت‌های نسبی و رقابتی بخش‌های تولیدکننده کالاها و خدمات قابل مبادله در بازار
۳۹	۵-۱- نقاط قوت
۳۹	۵-۲- نقاط ضعف
۴۰	۵-۳- نقاط فرصت
۴۰	۵-۴- نقاط تهدید
۴۱	۵-۵- سیاست پیشنهادی
۴۱	۶- تعیین اهداف کمی دستگاه در دوران برنامه پنجم
۴۳	۷- راهبردهای اساسی اشتغال دستگاه در دوران برنامه پنجم
۴۴	۷-۱- ترویج ارائه خدمات کسب و کار الکترونیک
۴۵	۷-۲- توسعه خدمات دولت الکترونیک

۳-۷- تقویت امنیت اطلاعات	۴۵
۴-۷- تقویت زیرساخت‌های ICT	۴۶
۵-۷- تقویت فرهنگ تحقیق و توسعه	۴۶
۸- سیاست‌ها و اقدامات اجرایی دستگاه برای پیشبرد اهداف توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در دوران برنامه پنجم	۴۷
۹- برنامه دستگاه برای سازماندهی و اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش عمومی، خصوصی و تعاونی	۵۱
۱۰- برآورد سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای تحقق اهداف کمی دستگاه به تفکیک بخش‌های عمومی، خصوصی و تعاونی در دوران برنامه پنجم برای فعالیت‌های تحت پوشش دستگاه	۵۲
۱۰-۱- برآورد سرمایه‌گذاری در دوره برنامه پنجم توسعه	۵۲
۱۰-۲- سرمایه‌گذاری مورد نیاز در برنامه پنجم برای تفکیک بخش‌ها	۵۴
۱۱- تأمین منابع مالی برای سرمایه‌گذاری‌های بخش عمومی، خصوصی و تعاونی در دوران برنامه پنجم	۵۵
۱۲- تعهدات دستگاه برای تسهیل ایجاد اشتغال و توسعه سرمایه‌گذاری در بخش‌های خصوصی و تعاونی	۵۸
۱۲-۱- انجام سرمایه‌گذاری در جهت ارایه کمک‌های فنی	۵۸
۱۲-۲- جذب نیرو و انجام سرمایه‌گذاری به منظور توسعه آموزش	۵۸
۱۲-۳- سرمایه‌گذاری در جهت گسترش بازاریابی	۵۹
۱۲-۴- ایجاد مشوق‌های سرمایه‌گذاری از طریق اعمال معافیت‌های مالیاتی برای سرمایه‌گذاران	۵۹
۱۲-۵- سادهسازی مقررات و تشریفات اداری	۵۹
۱۲-۶- مبارزه با فسادی اداری	۶۰
۱۲-۷- سرمایه‌گذاری در پروژه‌های زیر بنایی	۶۰
۱۲-۸- سرمایه‌گذاری در پروژه‌های مکمل	۶۰
۱۲-۹- وضع استاندارد برای محصولات	۶۱
۱۲-۱۰- ارایه و اجرای طرح‌های بارز اشتغال‌زاوی شرکت	۶۱

فهرست جداول

صفحه

موضوع

جدول ۱. مواد قانونی مرتبط با مخابرات در برنامه چهارم توسعه ۸	جدول ۱. مواد قانونی مرتبط با مخابرات در برنامه چهارم توسعه ۸
جدول ۲. اهداف کمی برنامه پنجم توسعه ۱۲	جدول ۲. اهداف کمی برنامه پنجم توسعه ۱۲
جدول ۳. ارزش افزوده فعالیت پست و مخابرات استان در سال‌های ۱۳۷۹-۸۲ ۱۳	جدول ۳. ارزش افزوده فعالیت پست و مخابرات استان در سال‌های ۱۳۷۹-۸۲ ۱۳
جدول ۴. مقایسه ارزش افزوده فعالیت پست و مخابرات استان و کشور در سال ۱۳۷۹ ۱۳	جدول ۴. مقایسه ارزش افزوده فعالیت پست و مخابرات استان و کشور در سال ۱۳۷۹ ۱۳
جدول ۵. ارزش افزوده استان زنجان در بخش پست و مخابرات در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ ۱۵	جدول ۵. ارزش افزوده استان زنجان در بخش پست و مخابرات در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ ۱۵
جدول ۶. رشد ارزش افزوده پست و مخابرات ۱۵	جدول ۶. رشد ارزش افزوده پست و مخابرات ۱۵
جدول ۷. بهره‌وری بخش پست و مخابرات در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ ۱۷	جدول ۷. بهره‌وری بخش پست و مخابرات در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ ۱۷
جدول ۸. اشتغال بخش حمل و نقل در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ ۱۸	جدول ۸. اشتغال بخش حمل و نقل در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ ۱۸
جدول ۹. تحولات سرمایه‌گذاری در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ ۱۹	جدول ۹. تحولات سرمایه‌گذاری در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ ۱۹
جدول ۱۰. وضعیت تلفن ثابت در برنامه سوم ۲۱	جدول ۱۰. وضعیت تلفن ثابت در برنامه سوم ۲۱
جدول ۱۱. وضعیت خطوط تلفن همراه در کشور تا پایان سال ۱۳۸۳ ۲۲	جدول ۱۱. وضعیت خطوط تلفن همراه در کشور تا پایان سال ۱۳۸۳ ۲۲
جدول ۱۲. درصد خانوارهای نمونه شهری بر حسب گروه‌های درامدی ۲۴	جدول ۱۲. درصد خانوارهای نمونه شهری بر حسب گروه‌های درامدی ۲۴
جدول ۱۳. شاخص‌های مرتبط با مخابرات ۲۴	جدول ۱۳. شاخص‌های مرتبط با مخابرات ۲۴
جدول ۱۴. آمار روستاهای دارای ارتباط استان تا پایان برنامه سوم ۲۵	جدول ۱۴. آمار روستاهای دارای ارتباط استان تا پایان برنامه سوم ۲۵
جدول ۱۵. مقایسه ضریب نفوذ تلفن ثابت استان با کشور در ده ساله منتهی به ۱۳۸۳ ۲۶	جدول ۱۵. مقایسه ضریب نفوذ تلفن ثابت استان با کشور در ده ساله منتهی به ۱۳۸۳ ۲۶
جدول ۱۶. مقایسه ضریب نفوذ تلفن سیار استان با کشور در ده ساله منتهی به ۱۳۸۳ ۲۷	جدول ۱۶. مقایسه ضریب نفوذ تلفن سیار استان با کشور در ده ساله منتهی به ۱۳۸۳ ۲۷
جدول ۱۷. عملکرد شرکت مخابرات استان زنجان در دوره ۱۳۷۳-۸۳ ۲۸	جدول ۱۷. عملکرد شرکت مخابرات استان زنجان در دوره ۱۳۷۳-۸۳ ۲۸
جدول ۱۸. رشد ضریب نفوذ تلفن ثابت استان زنجان ۲۹	جدول ۱۸. رشد ضریب نفوذ تلفن ثابت استان زنجان ۲۹
جدول ۱۹. مقایسه رشد ضریب نفوذ تلفن ثابت شهری و روستایی استان تا پایان برنامه سوم ۳۰	جدول ۱۹. مقایسه رشد ضریب نفوذ تلفن ثابت شهری و روستایی استان تا پایان برنامه سوم ۳۰
جدول ۲۰. اهداف کمی زیربخش مخابرات به تفکیک سال‌های برنامه ۳۱	جدول ۲۰. اهداف کمی زیربخش مخابرات به تفکیک سال‌های برنامه ۳۱
جدول ۲۱. خدمات مخابراتی استان در برنامه چهارم ۳۴	جدول ۲۱. خدمات مخابراتی استان در برنامه چهارم ۳۴
جدول ۲۲. وضعیت واگذاری تلفن ثابت و همراه استان در طول سال‌های برنامه چهارم ۳۵	جدول ۲۲. وضعیت واگذاری تلفن ثابت و همراه استان در طول سال‌های برنامه چهارم ۳۵
جدول ۲۳. وضعیت واگذاری خطوط تلفن ثابت شهری و روستایی استان در سال‌های برنامه چهارم ۳۶	جدول ۲۳. وضعیت واگذاری خطوط تلفن ثابت شهری و روستایی استان در سال‌های برنامه چهارم ۳۶
جدول ۲۴. واگذاری دایری تلفن ثابت و همراه استان با کشور در پایان برنامه چهارم ۳۷	جدول ۲۴. واگذاری دایری تلفن ثابت و همراه استان با کشور در پایان برنامه چهارم ۳۷
جدول ۲۵. ضریب نفوذ تلفن ثابت و همراه استان و کشور در پایان برنامه چهارم ۳۸	جدول ۲۵. ضریب نفوذ تلفن ثابت و همراه استان و کشور در پایان برنامه چهارم ۳۸
جدول ۲۶. اهداف توسعه بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در قالب شاخص‌های کلیدی ۴۲	جدول ۲۶. اهداف توسعه بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در قالب شاخص‌های کلیدی ۴۲
جدول ۲۷. عنوان پژوهش‌های اجرایی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان به مسئولیت استانداری ۴۸	جدول ۲۷. عنوان پژوهش‌های اجرایی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان به مسئولیت استانداری ۴۸
جدول ۲۸. عنوان پژوهش‌های اجرایی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان به مسئولیت دستگاه‌های اجرایی ۴۹	جدول ۲۸. عنوان پژوهش‌های اجرایی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان به مسئولیت دستگاه‌های اجرایی ۴۹
جدول ۲۹. عنوان پژوهش‌های اجرایی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان به مسئولیت اداره مخابرات ۴۹	جدول ۲۹. عنوان پژوهش‌های اجرایی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان به مسئولیت اداره مخابرات ۴۹
جدول ۳۰. عنوان پژوهش‌های اجرایی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان به مسئولیت اداره پست ۵۰	جدول ۳۰. عنوان پژوهش‌های اجرایی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان به مسئولیت اداره پست ۵۰

جدول ۳۱. عنوان پروژه‌های اجرایی بخش بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان به مسئولیت دستگاه‌های مختلف ۵۰
جدول ۳۲. پیش‌بینی سرمایه‌گذاری بر حسب فعالیت‌های عمدۀ اقتصادی در دوران برنامه پنجم توسعه به قیمت ثابت سال ۱۳۸۶ ۵۴
جدول ۳۳. سرمایه‌گذاری مورد نیاز در برنامه پنجم استان به تفکیک گروه‌های عمدۀ فعالیت به قیمت ثابت سال ۱۳۸۶ ۵۵
جدول ۳۴. محل تأمین مالی برنامه‌ها و پروژه‌های صنعتی ۵۶

فهرست نمودارها

صفحه	موضوع
۱۶	نمودار ۱. مقایسه رشد ارزش افزوده بخش پست و مخابرات استان زنجان و کشور
۱۷	نمودار ۲. تحولات بهرهوری پست و مخابرات در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶
۱۹	نمودار ۳. تحولات سرمایه‌گذاری در بخش پست و مخابرات
۲۶	نمودار ۴. مقایسه ضریب نفوذ تلفن ثبات استان زنجان با کشور تا پایان برنامه سوم
۲۷	نمودار ۵. مقایسه ضریب نفوذ تلفن سیار استان زنجان با کشور تا پایان برنامه سوم
۲۹	نمودار ۶. رشد سالیانه ضریب نفوذ تلفن ثابت استان زنجان، ۱۳۷۳-۸۳
۳۶	نمودار ۷. مقایسه رشد واگذاری تلفن ثابت و همراه استان زنجان در برنامه چهارم

پیشگفتار^۱

لازمه یک زندگی سالم، دسترسی به فرصت‌های شغلی مناسب و امرار معاش از محل درآمدهای آن است و لازمه در دسترس بودن فرصت‌های شغلی مناسب سرمایه‌گذاری است. لذا هر جامعه‌ای برای دستیابی به رشد و توسعه پایدار و رقم زدن حداقلی از رفاه برای شهروندان خود باید به الزامات و پیش زمینه‌های سرمایه‌گذاری و اشتغال‌زایی امعان نظر داشته باشد و مقدمات آن را مهیا نماید.

سند توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری استان زنجان با هدف ایجاد فضای مساعد سرمایه‌گذاری و رفع موانع کسب و کار و در نتیجه ایجاد فرصت‌های شغلی پایدار تهیه شده است. در این سند ضمن پرداختن به عملکرد گذشته استان در بازار کار و شناسایی مزیت‌های نسبی استان، نقاط قوت و ضعف و فرصت‌ها و تهدیدهای سرمایه‌گذاری در استان شناسایی شده و بر مبنای آن برنامه‌های توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری استان تدوین شده است.

در بخشی از این سند عملیاتی به نقش و جایگاه دستگاه‌ها و سازمان‌های دولتی در توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری پرداخته شده و در راستای ترسیم آن نقش و جایگاه تهیه اسناد توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری دستگاهی تهیه شده است.

این نکته به غایت درست است که وظیفه دستگاه‌های دولتی خلق فرصت‌های شغلی مستقیم نیست و نمی‌توان انتظار داشت که این دستگاه‌ها از طریق سرمایه‌گذاری و بر عهده گرفتن تصدی‌های جدید برای افراد بیکار استان شغل ایجاد کنند. لکن تهیه و تنظیم اسناد توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری دستگاهی از این حیث حائز اهمیت است که هر دستگاه در ارتباط با وظایف قانونی و فعالیت‌های تحت نظرارت و تصدی خود محورهایی را شناسایی می‌کند که بر هزینه سرمایه‌گذاری اثرگذار است و دستگاه می‌تواند با برنامه‌ریزی از دامنه آن هزینه‌ها بکاهد و بر رقابت‌پذیری فعالیت‌های اقتصادی بیفزاید.

در همین راستا «شرکت سهامی مخابرات استان زنجان» وظایف متعددی در حیطه‌های گوناگون بر عهده دارد که مهمترین سرفصل‌های آنها عبارتست از؛

^۱ در این سند به دلیل فقدان آمار و اطلاعات مورد نیاز و یا عدم موضوعیت تعدادی از بندهای شرح خدمات با ساختار شرکت مخابرات استان زنجان، بررسی برخی زیربخش‌های شرح خدمات از دستور کار خارج شده است.

- بررسی عملکرد و نظارت بر اجرای صحیح استانداردها و کنترل پیشرفت فیزیکی و کیفیت پروژه‌های عمرانی و تأسیساتی مخابرات اعم از راه، ساختمان، تأسیسات و تجهیزات در مراکز تلفن، مرکز SC و PC، مایکرورویو، ارتباطات راه دور.
- ارزیابی عملکرد و بررسی طرح‌های سوئیچینگ بین شهری و بین‌الملل در فناوری جدید.
- ارزیابی عملکرد و بررسی طرح‌های سوئیچینگ شهری.
- بررسی و ارزیابی فعالیت در خصوص نحوه مبادله موافقتنامه‌های جاری و سیستم‌های مخابرات و پروژه‌های عمرانی.
- بررسی عملکرد و ارزیابی مالی از دستگاه‌های اجرائی، تدارکات، پشتیبانی.
- بررسی برنامه جامع نیروی انسانی در شرکت.
- بررسی شاخص‌های کنترل انضباط مالی.
- بررسی شکایات واصله از اشخاص حقیقی و حقوقی و پیگیری مراتب صحت و سقم موارد شکایات تا اخذ نتیجه نهائی.
- پاسخگوئی حضوری و تلفنی به مراجعین، راهنمائی و ارجاع کار به زیر مجموعه یا واحدهای ذیربسط.
- اهتمام در شناخت مشکلات و معطلات مربوط به مشترکین و متقدیان و رسیدگی به شکایات مطروحه.

- و....-

به منظور انجام وظایف برشمرده، این شرکت برخی برنامه‌ها و اقدامات اجرایی در پیش رو قرار داده است که می‌تواند نقش مهمی در بهبود محیط کسب و کار، کاهش هزینه‌های سرمایه‌گذاری و توسعه فرصت‌های شغلی ایفا نماید.

با این رویکرد، سند حاضر در ۱۲ بند به شرح زیر تنظیم شده است:

✓ بند نخست، بررسی نقش قانونی دستگاه در توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف

اقتصاد

✓ بند دوم، مطالعه مستندات تنظیم برنامه توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری دستگاه (اسناد بالا دست)

✓ بند سوم، ارزیابی تحول رشد اقتصادی، بهره‌وری نیروی کار، اشتغال و سرمایه‌گذاری در برنامه‌های

سوم و چهارم

- ✓ بند چهارم، ارزیابی سیاست‌ها و اقدامات اجرایی دستگاه برای توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در طی برنامه‌های سوم و چهارم
- ✓ بند پنجم، تحلیل نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای اشتغال در بخش‌های تحت تصدی و نظارت دستگاه به منظور تعیین مزیت‌های نسبی و رقابتی بخش‌های تولیدکننده کالاها و خدمات قابل مبادله در بازار
- ✓ بند ششم، تعیین اهداف کمی دستگاه در دوران برنامه پنجم توسعه
- ✓ بند هفتم، راهبردهای اساسی اشتغال دستگاه در دوران برنامه پنجم
- ✓ بند هشتم، سیاست‌ها و اقدامات اجرایی دستگاه برای پیشبرد اهداف توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در دوران برنامه پنجم توسعه
- ✓ بند نهم، برنامه دستگاه برای سازماندهی و اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش عمومی، خصوصی و تعاونی
- ✓ بند دهم، برآورد سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای تحقق اهداف کمی دستگاه به تفکیک بخش‌های عمومی، خصوصی و تعاونی در دوران برنامه پنجم توسعه
- ✓ بند یازدهم، تأمین مالی برای سرمایه‌گذاری‌های بخش عمومی، خصوصی و تعاونی در دوران برنامه پنجم توسعه
- ✓ و در نهایت بند دوازدهم، ارایه تعهدات دستگاه برای تسهیل ایجاد اشتغال و توسعه سرمایه‌گذاری در بخش‌های خصوصی و تعاونی

۱- نقش قانونی (مأموریت‌ها و ظایف) اداره مخابرات در توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصاد

اقتصاد ملی هر کشور شکل گرفته از نحوه فعالیت بخش‌های اقتصادی آن بوده و هر چه این بخش‌ها قدرت اقتصادی بیشتری داشته باشند موجب غنی‌تر شدن اقتصاد ملی در مقایسه با دیگر کشورها می‌شوند. بخش‌های اقتصادی هر یک به واسطه سهمی که در تولید ناخالص داخلی، ایجاد درآمد، اشتغال‌زایی، ارائه خدمات و... در سطح اقتصاد به عهده دارند، از درجه اهمیت متفاوتی برخوردارند.

بخش مخابرات به عنوان بخشی که با دنیای رایانه و الکترونیک ارتباط زیادی دارد از تحولات سریع و گستردگی آنها به شدت تأثیر می‌پذیرد و در صورتی که نتواند خود را با این تحولات هماهنگ نماید زمینه‌های توسعه را از دست داده و از فناوری روز عقب خواهد ماند و به جای آنکه به عنوان نقطه قوتی برای اقتصاد کشور محسوب شود، موجب تضعیف آن خواهد شد.

توسعه شبکه مخابراتی از طریق ایجاد اشتغال و ارزش افزوده ناشی از هم افزایی اطلاعات، صرفه‌جویی در زمان و تسريع فعالیت‌ها بر کل اقتصاد مؤثر است. از آنجایی که مخابرات می‌تواند فراهم آورنده اشتغال و سرمایه‌گذاری باشد می‌باید شناختی دقیق‌تر از وظایف، فعالیت‌های تحت نظرارت و تصدی آن، برنامه‌های مورد نظر دستگاه برای رشد و توسعه و ... به دست آید تا بتوان هدف‌گذاری بهتری برای دستیابی به فرصت‌های شغلی پایدارتر و سرمایه‌گذاری وسیع‌تر انجام داد. بدین منظور در این گزارش شرکت مخابرات استان زنجان از منظرهای گوناگون مورد بررسی قرار می‌گیرد تا برنامه‌ها و اقدامات اجرایی آن در بهبود محیط کسب و کار، کاهش هزینه‌های سرمایه‌گذاری و توسعه فرصت‌های شغلی روشن شود.

به طور کلی شرح وظایف شرکت سهامی مخابرات استان زنجان در سه حوزه «وظایف بخش فنی»، «وظایف بخش اداری، مالی و تدارکاتی» و «اداره رسیدگی به شکایات» تعریف می‌شود که به شرح زیر می‌باشند:

وظایف بخش فنی

- ۱- بررسی عملکرد و نظارت بر اجرای صحیح استانداردها و کنترل پیشرفت فیزیکی و کیفیت پروژه‌های عمرانی و تأسیساتی مخابرات اعم از راه، ساختمان، تأسیسات و تجهیزات در مراکز تلفن، مرکز SC و PC ، مایکروویو، ارتباطات راه دور.
- ۲- ارزیابی عملکرد و بررسی طرح‌های سوئیچینگ بین شهری و بین‌الملل در فن آوری جدید.
- ۳- ارزیابی عملکرد و بررسی طرح‌های سوئیچینگ شهری.
- ۴- بررسی و عملکرد بر اجرای طرح‌های انتقال داخلی کشور.
- ۵- بررسی و عملکرد طرح‌های سرویس‌های عمومی و اختصاصی مخابرات.
- ۶- نظارت و بررسی عملکرد و ارزیابی کلی از سیستم‌های دیتا، BTS، شبکه فیبرنوری، انتقال، ماهواره، سیستم تغذیه نیرو، ساختمان و تأسیسات، شکایات موبایل، بررسی نارضایتی مشترکین و کاربران در امور ارتباطات دیتا.

۷- ارزیابی عملکرد برنامه طرح جامع اتوماسیون فعالیت های دستگاههای زیرمجموعه شرکت، پایگاههای اینترنت، اینترست و ماهواره.

وظایف بخش مالی، اداری، تدارکاتی

- ۱- بررسی و ارزیابی فعالیت در خصوص نحوه مبادله موافقتنامههای جاری و سیستم‌های مخابرات و پروژه‌های عمرانی.
- ۲- بررسی عملکرد و ارزیابی مالی از دستگاههای اجرائی، تدارکات، پشتیبانی.
- ۳- بررسی برنامه جامع نیروی انسانی در شرکت.
- ۴- بررسی شاخص‌های کنترل انضباط مالی.
- ۵- دستیابی به عملکرد اهداف تحقق زمان خاتمه پروژه‌ها و رعایت سایر شاخص‌های مالی، محاسباتی در مجموعه قوانین و مقررات دولتی.
- ۶- شرکت در جلسات کمیته‌های درون سازمانی جهت آگاهی از تعیین خطمشی‌ها، رویدها دستورالعمل‌های اجرائی و تصمیمات متذبذه به منظور کنترل و نظارت.
- ۷- بررسی و حساسیت در نگهداری و مصرف اموال دولتی، انطباطی مالی، صرفه‌جوئی در هزینه‌های امور پشتیبانی

وظایف اداره رسیدگی به شکایات

- ۱- بررسی شکایات واصله از اشخاص حقیقی و حقوقی و پیگیری مراتب صحت و سقم موارد شکایات تا اخذ نتیجه نهائی.
- ۲- پاسخگوئی حضوری و تلفنی به مراجعین، راهنمایی و ارجاع کار به زیر مجموعه یا واحدهای ذیربطر.
- ۳- اهتمام در شناخت مشکلات و معطلات مربوط به مشترکین و متلاطیان و رسیدگی به شکایات مطروحه.
- ۴- بررسی گزارش‌های مالی و عملکردی مرتبط با ودایع و هزینه‌های مشترکین و متلاطیان.
- ۵- مطالعه قوانین، آئین‌نامه‌ها و مقررات جاری ارتباطات در سطح ملی و بین‌الملل و پیگیری و اطلاع از چگونگی اجرای آنها.

- ۶- ارائه نظرات و راه حل های سازنده در جهت بهینه سازی کار و رفع یا کاهش مشکلات مشهود.
- ۷- بررسی درخواست های سازمان های مختلف و اجابت دستور مراجع قضائی براساس اسناد مثبته و پرونده های موجود.
- ۸- عضویت در کمیته های فرعی مختلف از جمله کمیته تصمیم گیری آئین نامه های تلفن سیار و شرکت مستمر در جلسات مرتبط.
- ۹- بررسی اطلاعات، مدارک و گزارشات واصله از استان ها و تنظیم گزارش تکمیلی.
- ۱۰- رسیدگی به شکایات واصله از سازمان ها و اشخاص حقیقی و حقوقی، بررسی و اعزام بازرس جهت صحت و سقم موارد مطروحه، پیگیری و سعی در کشف حقایق تا مرحله پاسخگوئی به شاکی، ارتباط مستمر با مراجع ذیصلاح.

۲- مستندات تنظیم برنامه توسعه اشتغال و سرمایه گذاری دستگاه (اسناد بالادست)

۲-۱- چشم انداز بیست ساله

به منظور دستیابی به اهداف پیش بینی شده در افق چشم انداز بلندمدت توسعه کشور و نیل به آرمان های متعالی آن مبتنی بر توسعه یافته گی و کسب جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه و برخورداری از رفاه اجتماعی و امنیت ملی متکی بر رشد پر شتاب و مستمر اقتصادی، چشم انداز بلندمدت بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات عبارت است از:

«دست یافتن به جایگاه اول ارتباطات و فناوری اطلاعات در سطح منطقه با تعامل سازنده و مؤثر در ارتباطات بین الملل»

با تحقق این چشم انداز، ویژگی های زیر حاصل خواهد شد:

- عرضه خدمات ارتباطی به روز شده
- دسترسی همگانی به ارتباطات استاندارد در هر زمان و هر مکان و با نرخ مناسب
- توسعه متکی بر حضور مطمئن بخش غیر دولتی (خصوصی و تعاونی) و مشارکت مردمی با شفافیت قوانین و مقررات و تعریفه ها
- جایگاه ممتاز منطقه ای در صدور خدمات فنی و مهندسی

- حضور مؤثر و نقش آفرین در مجتمع و اتحادیه‌ای بین‌المللی و منطقه‌ای
- توسعه مدیریت تحقیقات در بخش با رویکرد جهانی
- وجود سرمایه‌های انسانی با قابلیت و گستره
- فراهم کردن امکانات مبادلات مخابراتی و فناوری اطلاعات در سطح منطقه و بین‌المللی
- شبکه ارتباطی کارآمد مؤثر در پاسخگویی به نیازهای ارتباطی کلیه بخش‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کشور
- دستیابی به زیرساخت‌های لازم ارتباطی و اطلاعاتی برای نیل به جامعه اطلاعاتی و انجام امور در محیط الکترونیکی
- کاهش شکاف دیجیتالی و گسترش فرصت‌های دیجیتالی
- رعایت حریم خصوصی افراد در برقراری ارتباطات

۲-۲- استراتژی مدون دستگاه در افق چشم‌انداز

در سند توسعه بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان زنجان، تصریح شده است که در راستای تحقق چشم‌انداز بیست ساله کشور، استان زنجان در افق سال ۱۳۹۴ در ارتباط با بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات به استانی پیشرو و الگویی مناسب برای توسعه سایر استان‌ها تبدیل خواهد شد و به گواه شاخص‌های کلیدی توسعه، در این بخش گویی سبقت از بسیاری از استان‌های دیگر را خواهد ریود. با اتکا بر ارزش‌های اسلامی و تدبیر مسئولان، کسب جایگاه هشتم کشوری در شاخص ضریب نفوذ اینترنت، دورنمای مورد انتظار توسعه بخش در پایان برنامه پنجم خواهد بود.

۳-۲- برنامه چهارم توسعه

در برنامه چهارم توسعه تنها ماده ۵۷ این برنامه به موضوع فناوری اطلاعات و ارتباطات پرداخته است که متن آن در جدول ۱ آمده است:

جدول ۱. مواد قانونی مرتبط با مخابرات در برنامه چهارم توسعه

ماده و تبصره	منظور	موضوع
۵۷	توسعه ارتباطات و فناوری اطلاعات، تحقق اقتصاد مبتنی بر دانایی و کسب جایگاه برتر منطقه	الف) دولت موظف است تا پایان برنامه چهارم توسعه نسبت به: برقراری تسهیلات لازم جهت دسترسی به ارتباطات گسترده با کیفیت تمهید و گسترش فرصت‌های نوین خدمات و رشد برای آحاد جامعه و خانوارها، مؤسسات و شرکت‌ها شبکه‌ای شدن قلمروها برپایی و تقویت اقتصاد شبکه‌ای زمینه ارتقا ضریب نفوذ ارتباطات ثابت، سیار و اینترنت کشور حداقل به ترتیب پنجاه درصد، سی و پنج درصد و سی درصد آحاد جمعیت کشور ایجاد ارتباط پرظرفیت و چند رسانه‌ای حداقل در شهرهای بالای پنجاه هزار نفر افزایش ظرفیت خدمات پستی به بیست مرسوله بر نفر
	برداشت از میراث فرهنگی و طبیعی ایران	ب) تأمین و تضمین ارائه خدمات پایه ارتباطی و فناوری اطلاعات در سراسر کشور
	برداشت از میراث فرهنگی و طبیعی ایران	ج) تهییه «لایحه ارتباطات» در سال اول برنامه چهارم

مأخذ: برنامه چهارم توسعه

همچنین در برنامه چهارم توسعه مراتب زیر در مورد توسعه بخش مخابرات مورد توجه قرار گرفته است:

۱- رشد اقتصادی سریع، مستمر و پایدار

- فراهم شدن شرایط برای جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی از طریق آزادسازی و خصوصی‌سازی فعالیتها در بخش.
- تأثیر مثبت بر بازار سرمایه با ورود شرکت‌های مخابراتی در بازار بورس.
- فراهم شدن دسترسی کلیه بخش‌های تجاری، تولیدی، صنعتی و اقتصادی به پایگاه‌های اطلاع‌رسانی داخلی و خارجی.
- صرفه‌جویی در مصرف انرژی.
- ایجاد اشتغال و ارتقا بهره‌وری فعالیت‌های اقتصادی.

۲- توسعه مبتنی بر دانایی

- دسترسی عموم مردم و همچنین مراکز علمی و تحقیقاتی به پایگاه‌های اطلاع‌رسانی داخلی و خارجی.

۳- تعامل فعال با اقتصاد جهانی

- فراهم شدن زمینه‌های بکارگیری روش‌های نوین تجارت بین‌المللی و همگامی با اقتصاد منطقه و جهان.
- فراهم شدن شرایط ترانزیت ارتباطات منطقه‌ای و بین‌المللی و صدور خدمات فنی و مهندسی و به تبع آن گسترش همکاری‌ها با اقتصاد منطقه و جهان.
- فراهم کردن زمینه‌های توسعه سرمایه‌گذاری خارجی.

۴- رفابت‌پذیر کردن اقتصاد

- فراهم نمودن بستر مناسب تبادل اطلاعات و توسعه مبادلات مالی و اقتصادی

۵- ارتقای امنیت انسانی و عدالت اجتماعی

- برخورداری کلیه روستاهای و نقاط دورافتاده کشور و مناطق محروم از خدمات متنوع و جدید مخابراتی
- فراهم شدن زیرساخت عرضه خدمات جدید الکترونیکی از جمله فرآگیری الکترونیکی، سلامت الکترونیکی، کسب و کار الکترونیکی و دولت الکترونیکی
- ایجاد امنیت ارتباطات در حمل و نقل هوایی، زمینی و دریایی
- کاهش شکاف دیجیتالی بین مناطق مختلف کشور و همچنین کل کشور با سایر کشورها

۶- ارتقای سلامت و بهبود کیفیت زندگی

- افزایش رفاه عمومی از طریق تسهیل دسترسی به خدمات و کاهش هزینه‌های آن

۷- حفظ محیط زیست در راستای توسعه پایدار

- کاهش آلودگی‌های محیطی در اثر کاهش مراجعات حضوری.

۸- توسعه فرهنگی

- ایجاد تسهیلات در امر آموزش اعم از آموزش‌های رسمی و غیررسمی.
- فراهم کردن زیرساخت‌های ارتباطی لازم برای تعامل فرهنگ‌ها.

۹- کارآمد کردن اداره امور کشور

- فراهم کردن دسترسی به خدمات جدید در اقصی نقاط کشور.
- تسهیل مشارکت مردم در اداره امور کشور.
- فراهم کردن زمینه کاهش بوروکراسی و تمرکز زدایی.
- فراهم شدن زمینه‌های انجام فعالیت‌ها از راه دور (دورکاری) (Tele-Working).
- فراهم کردن زمینه انجام امور مردم بدون مراجعه حضوری به ادارات و سازمان‌ها.

همچنین طبق اطلاعات ارایه شده از سوی شرکت مخابرات استان زنجان، سیاست‌ها و اقدامات اجرایی صورت پذیرفته کلی در برنامه سوم و چهارم عبارتست از:

- تأمین ارتباط ۸۰ درصد از روستاهای بالای ۲۵۰ نفر جمعیت در استان که به طور کامل اجرا شده است.
- افزایش دفاتر خدمات ارتباطی ICT جهت توسعه و بهبود منابع استانی و تحقیقاتی و فناوری که در سطح استان ۲۴۰ دفتر فعال روستایی در این مورد مشغول به کار می‌باشند.
- ارایه خدمات دیتا در کلیه مراکز شهری که ۱۸ شهر استان دارای ارتباط دیتا می‌باشند.
- تأمین پوشش کلیه جاده‌های اصلی که ۹۵ درصد از جاده‌ها تحت پوشش بوده و بقیه در دست مطالعه و بررسی می‌باشند.
- تعویض کلیه سیستم‌های آنالوگ به دیجیتال جهت بهبود و استفاده بهینه مشترکین که تمامی صورت پذیرفته است.
- حمایت از عرصه دفاتر خدمات ارتباطی به منظور فراهم نمودن دسترسی عمومی مردم که ۴۶ دفتر در سطح استان فعال می‌باشند.

۴-۲- سیاست‌های اجرایی ابلاغی مقام معظم رهبری

غالب دیدگاه‌های رهبری پیرامون مقوله ارتباطات و فناوری اطلاعات را می‌توان در ابلاغ اصل ۴۴ خلاصه کرد. زیرا مطابق با نظر ایشان، وظایف و مسئولیت‌های این فعالیت بگونه‌ای است که می‌توان بخش عمداتی از آن را به بخش خصوصی واگذار کرد. در پی تدوین سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، مقام معظم رهبری طی نامه‌ای سیاست‌های کلی اصل مذکور را به شرح زیر ابلاغ فرمودند که مورد توجه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و نیز تمامی سازمان‌های تابعه آن واقع شده است:

۱. اجرای این سیاست‌ها مستلزم تصویب قوانین جدید و بعضًا تغییراتی در قوانین موجود است، لازم است دولت و مجلس در این زمینه با یکدیگر همکاری نمایند.

۲. نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام بر حسن اجرای این سیاست‌ها با اتخاذ تدبیر لازم، همکاری دستگاه‌های مسؤول و ارایه گزارش‌های نظارتی هر سال و در وقت معین مورد تأکید است.

۳. در مورد «سیاست‌های کلی توسعه بخش‌های غیردولتی از طریق واگذاری فعالیتها و بنگاه‌های دولتی» پس از دریافت گزارش‌ها، مستندات و نظرات مشورتی تفصیلی مجمع راجع به رابطه خصوصی‌سازی با هر یک از عوامل ذیل اصل ۴۴، نقش عوامل مختلف در ناکارآمدی بعضی از بنگاه‌های دولتی، آثار انتقال هر یک از فعالیت‌های صدر اصل ۴۴ و بنگاه‌های مربوط به بخش‌های غیردولتی، میزان آمادگی بخش‌های غیردولتی، ضمانتنامه‌ها و راههای اعمال حاکمیت دولت، اتخاذ تصمیم خواهد شد.

۲-۵- قانون برنامه پنجم توسعه

دولت در راستای توسعه حوزه فناوری اطلاعات و گسترش خدمات الکترونیکی، اولویت‌های اساسی در توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات و اهداف کمی برنامه پنج ساله این حوزه را تعیین کرده است. با تصمیم نمایندگان ویژه رئیس جمهور در کارگروه مدیریت فناوری اطلاعات و ارتباطات و امنیت آن (فاوا)، حوزه‌های توسعه دولت الکترونیکی با محوریت ارایه خدمات دولتی، توسعه تجارت و بانکداری الکترونیکی، توسعه فرهنگ ایرانی-اسلامی در فضای مجازی، توسعه سلامت و رفاه اجتماعی، توسعه زیرساخت‌های فناوری اطلاعات، گسترش امنیت فضای تولید و تبادل اطلاعات و بسط قوانین و مقررات ناظر بر فضای مجازی به عنوان هفت اولویت اساسی در توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات کشور تعیین شده‌اند.

براساس این مصوبه، دستگاه‌های اجرایی موظف شده‌اند به گونه‌ای برنامه‌ریزی و اقدام کنند که اهداف کمی ذکر شده در جدول زیر در برنامه پنج ساله پنجم به لحاظ عملکردی در حوزه فناوری اطلاعات محقق شود:

جدول ۲. اهداف کمی برنامه پنجم توسعه

ردیف	اهداف کمی برنامه	میزان تحقق اهداف کمی
۱	توسعه شاخص فناوری اطلاعات و ارتباطات	% ۶.۲۲
۲	توسعه شاخص آمادگی الکترونیکی	% ۰.۸
۳	توسعه پورت‌های پرسرعت (KBPS 512)	۵۰ درصد خانوارها
۴	عرضه خدمات الکترونیکی بین دستگاهی	۱۰۰ درصد خانوارها
۵	عرضه خدمات الکترونیکی دستگاهها و بنگاهها به مردم	۷۰ درصد خدمات
۶	جایگزینی اسکناس و شبه پول با پرداخت الکترونیکی	% ۸۰
۷	تشکیل پرونده سلامت الکترونیکی	% ۱۰۰ جمعیت کشور
۸	پوشش کارت هوشمند ملی به عنوان پایه سامانه‌های دولت الکترونیک	% ۱۰۰ جمعیت کشور
۹	توسعه آموزش‌های الکترونیکی (از راه دور)	% ۳۰
۱۰	توسعه تجارت الکترونیکی	% ۲۰ داخلی و % ۳۰ خارجی
۱۱	توسعه ثبت و ممیزی املاک شهری و روستایی	% ۱۰۰
۱۲	ایجاد و توسعه زیرساخت داده مکانی ملی (NSDI)	% ۱۰۰
۱۳	توسعه مدیریت منابع سازمانی	% ۶۰
۱۴	توسعه صادرات محصولات و خدمات فناوری اطلاعات	% ۱.۵ صادرات غیر نفتی

مأخذ: برنامه پنجم توسعه

کارگروه فاوا بر عملکرد و اجرای اهداف بالا در دستگاه‌های اجرایی نظارت کرده و گزارش عملکرد دستگاه‌های ذیربسط را در ادوار ۶ ماهه به هیات وزیران ارائه می‌کند.

براساس این مصوبه، به منظور بهره‌وری بهینه کاربرد فناوری اطلاعات در دستگاه‌های اجرایی، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی ریاست جمهوری موظف است براساس مقررات قانونی و با هماهنگی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و مرکز فناوری اطلاعات نهاد ریاست جمهوری نسبت به ایجاد ساختار سازمانی واحد تحت عنوان «مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات» در دستگاه‌های اجرایی زیر نظر مستقیم بالاترین مقام دستگاه اجرایی از طریق اصلاح ساختار تشکیلاتی آنها اقدام کند.

با تشکیل این مرکز در هر دستگاه اجرایی، تمامی ساختارهایی که در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات فعالیت می‌کنند از جمله سیستم‌ها و روش‌ها، مخابرات و غیره به همراه امکانات و فعالیت‌های مرتبط به این مرکز منتقل می‌شود. بر این اساس معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری موظف است جهت

اجرای اقدامات اساسی در طول برنامه پنجم توسعه، سالانه به میزان پنج هزار و چهارصد میلیارد ریال اعتبار بصورت متمرکز در بودجه‌های سنواتی دستگاه‌های اجرایی منظور کند تا با تأیید کار گروه هزینه شود.

۶-۲- سند آمایش استان

در سند آمایش استان زنجان، ارزش افزوده فعالیت پست و مخابرات و نیز مقایسه آن با سطح کشور در سال‌های ۱۳۷۹-۸۲ مورد بحث قرار گرفته است. همانطور که در جدول زیر ملاحظه می‌شود، از سال ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۲ میزان ارزش افزوده این بخش بیش از ۵۶ درصد رشد داشته است.

جدول ۳. ارزش افزوده فعالیت پست و مخابرات استان در سال‌های ۸۲-۱۳۷۹ / میلیارد ریال

سال	ستانده	مصارف واسطه	ارزش افزوده
۱۳۷۹	۵۰.۷	۱۱.۳	۳۹.۴
۱۳۸۲	۸۱.۶	۱۹.۸	۶۱.۸
درصد رشد	۶۱	۷۵.۲۲	۵۶.۸۵

مأخذ: سند آمایش استان، ص ۵۴۸

جدول زیر نیز میزان ارزش افزوده فعالیت پست و مخابرات را در سطح کشور و استان مقایسه می‌کند. مشاهده می‌شود که سهم ارزش افزوده این بخش در GDP در سطح کشور معادل ۰.۹ درصد و در استان ۰.۶۸ درصد می‌باشد.

جدول ۴. مقایسه ارزش افزوده فعالیت پست و مخابرات استان و کشور در سال ۱۳۷۹ - واحد: میلیارد ریال

عنوان	میزان ارزش افزوده	سهم در GDP-درصد	سهم در GDP بخش خدمات-درصد	سهم در GDP
کشور	۵۹۳۸.۹	۰.۹		۱.۸
استان زنجان	۳۹.۴	۰.۶۸		۱.۵

مأخذ: سند آمایش استان زنجان، ص ۵۴۸

۳- ارزیابی تحول رشد اقتصادی، بهرهوری نیروی کار، اشتغال و سرمایه‌گذاری در برنامه‌های سوم و چهارم توسعه

۱-۱- ارزیابی تحول رشد اقتصادی و بهرهوری نیروی کار در فعالیت‌های تحت پوشش دستگاه (اعم از فعالیت‌های تحت تصدی و نظارت) و مقایسه آن با اهداف برنامه‌های فوق به منظور ارزیابی تحولات رشد اقتصادی در این بخش از مفهوم ارزش افزوده و رشد آن در بخش‌های مختلف استفاده شده است.

۱-۱-۱- ارزیابی تحول رشد اقتصادی

در جداول استاندارد فعالیت‌های پانزده‌گانه اقتصادی، ارزش افزوده مخابرات در گروه حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات و تحت عنوان پست و مخابرات دسته‌بندی شده است. در جدول ۵ تحولات ارزش افزوده پست و مخابرات در دوره ۱۳۸۶-۱۳۷۹ ارائه شده است.

با توجه به ارقام ارزش افزوده می‌بینیم که ارزش افزوده پست و مخابرات از ۴۳۹۵۶ میلیون ریال در سال ۱۳۷۹ به ۲۱۶۴۵۱ در سال ۱۳۸۶ رسیده است و به طور متوسط در این دوره ارزش افزوده این بخش ۹۷۲۱۲ بوده است. با در نظر گرفتن پست و مخابرات به عنوان زیربخش حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات می‌بینیم که پست و مخابرات در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ به طور میانگین سهمی ۱۰.۵ درصدی از ارزش افزوده گروه حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات را داشته است.

مقایسه ارزش افزوده پست و مخابرات با مجموع ارزش افزوده استان نیز نشان می‌دهد که این بخش سهمی ناچیز از ارزش افزوده استان را شامل می‌شود به گونه‌ای که در دوره مذکور به طور میانگین این بخش سهمی ۰.۴۶ درصدی از ارزش افزوده استان داشته و از ۰.۲۸ درصد در سال ۱۳۷۹ به ۰.۸۹ درصد در سال ۱۳۸۶ رسیده است که نشان می‌دهد سهم این بخش در طول زمان در حال افزایش بوده است اما با این وجود همچنان سهمی کمتر از یک درصد ارزش افزوده استان را دارد.

جدول ۵. ارزش افزوده استان زنجان در بخش پست و مخابرات در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ (میلیون ریال)

عنوان	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	متوسط
ارزش افزوده پست و مخابرات	43956	58784	61511	62423	77950	88764	167853	216451	97212
ارزش افزوده بخش حمل و نقل، اتیارداری و ارتباطات	614832	711809	937553	853986	893382	971795	1111626	1299282	924283
مجموع ارزش افزوده استان	15453536	14818299	16696782	18393746	20345136	23846740	25163015	24247987	19870655
سهم پست و مخابرات از ارزش افزوده استان (درصد)	0.28	0.40	0.37	0.34	0.38	0.37	0.67	0.89	0.46

منبع: حساب‌های منطقه‌ای کشور و محاسبات تحقیق

محاسبات رشد ارزش افزوده پست و مخابرات استان زنجان در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ نشان می‌دهد که این بخش به طور متوسط رشدی ۲۸.۱ درصدی در مقابل رشد ۲۹.۷ درصدی کشور داشته است، این اعداد نشان می‌دهد که رشد استان در بخش پست و مخابرات هم راستای رشد کشور در این بخش بوده است. مطلب دیگر قابل توجه که ارقام رشد نشان می‌دهد این است که در دوره ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۶ این بخش هم در کشور و هم در استان همواره رشدی مثبت داشته و ارزش افزوده آن همواره مسیری صعودی را پیموده است.

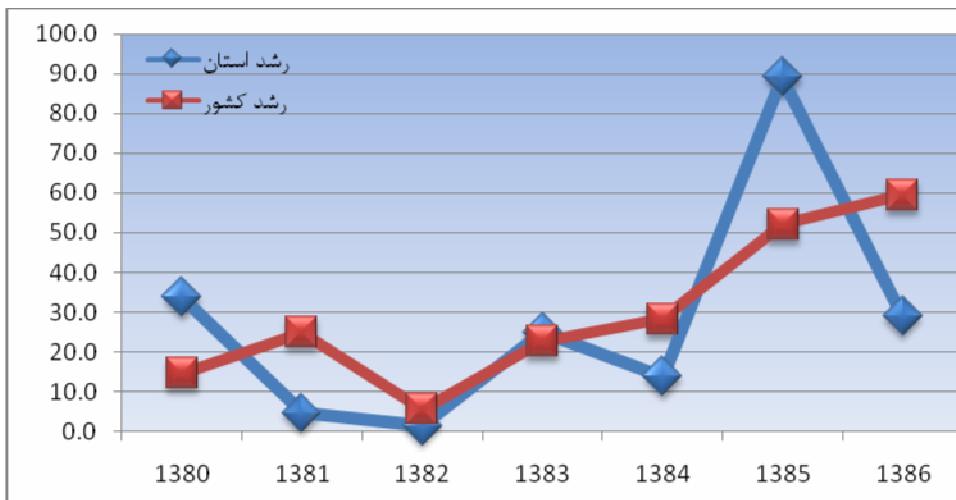
جدول ۶. رشد ارزش افزوده پست و مخابرات (درصد)

عنوان فعالیت	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	متوسط
رشد استان در بخش پست و مخابرات	7.33	4.6	1.5	24.9	13.9	89.1	29.0	28.1
رشد کشور در بخش پست و مخابرات	14.6	25.0	5.6	22.7	28.3	52.0	59.5	29.7

منبع: محاسبات تحقیق

مقایسه رشد استان و رشد کشور در زمینه پست و مخابرات از طریق نمودار ۱ قابل انجام است.

نمودار ۱. مقایسه رشد ارزش افزوده بخش پست و مخابرات استان زنجان و کشور

۲-۱-۳- ارزیابی تحولات بهرهوری

برای بررسی بهرهوری نیاز به داشتن مقادیر ارزش افزوده و اشتغال است، آمار ارزش افزوده به تفکیک زیربخش‌های بخش مخابرات در دست است اما با توجه به اینکه آمار ارائه شده از سوی مرکز آمار ایران در سرشماری عمومی نفوس و مسکن بر اساس کدهای دو رقمی ISIC می‌باشد لذا، آمار مرتبط با اشتغال در بخش مخابرات در گروه شغلی، حمل و نقل و انبارداری و ارتباطات ارائه می‌شود و از این رو آمار مستقلی از تعداد شاغلان در بخش مخابرات موجود نمی‌باشد. لذا در این گزارش از اعداد تخمینی که با توجه به محاسبات گزارش به دست آمده استفاده شده است.

برای محاسبه اشتغال در بخش مخابرات بدین روش عمل شد که سهم هر یک از بخش‌های حمل و نقل، انبارداری و نیز ارتباطات در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ از ارزش افزوده محاسبه و سپس این نسبت‌ها به اشتغال نیز تسری داده شد. با داشتن داده‌های اشتغال نیز بهرهوری نیروی کار در بخش مخابرات تعیین گردید. با توجه به محاسبات سهم حمل و نقل از ارزش افزوده ۸۵.۲ درصد، سهم انبارداری ۴.۳ درصد و سهم مخابرات ۱۰.۵ درصد به دست آمد. جدول ۷ بهرهوری بخش پست و مخابرات استان زنجان را در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ به نمایش گذاشته است.

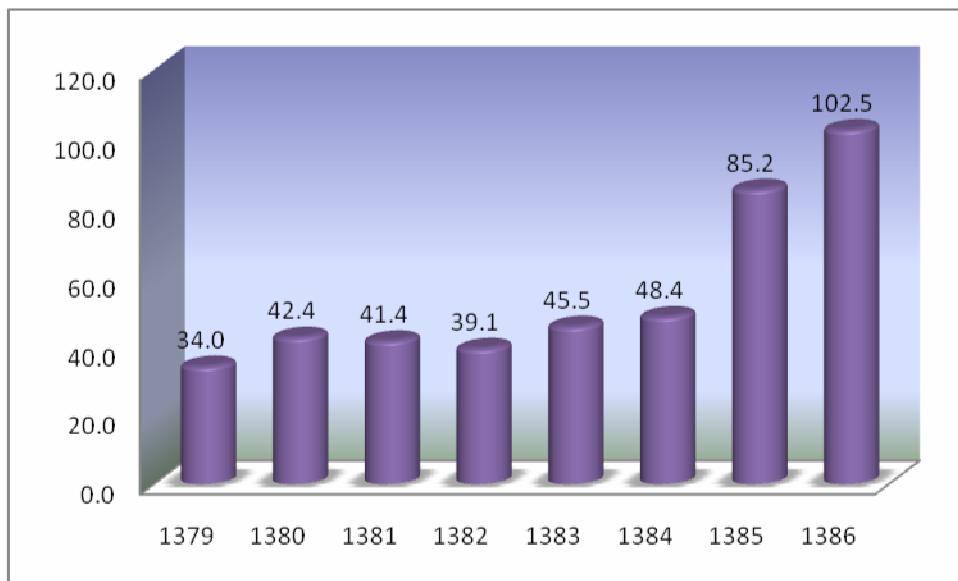
جدول ۷. بهرهوری بخش پست و مخابرات در دوره ۱۳۸۶-۱۳۷۹ (میلیون ریال به نفر)

عنوان	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	متوسط
بهرهوری حمل و نقل	102.5	85.2	48.4	45.5	39.1	41.4	42.4	34.0	54.8

مأخذ: محاسبات تحقیق

بررسی تحولات بهرهوری نیروی کار در بخش مخابرات نشان می‌دهد که بهرهوری از ۳۴ در سال ۱۳۷۹ به ۵۴.۸ در سال ۱۳۸۶ رسیده است. در طور دوره نیز بهرهوری بین این دو رقم در نوسان بوده و متوسط ۵۴.۸ میلیون ریال به نفر را کسب کرده است. بدین معنا که هر نفر نیروی کار شاغل در بخش پست و مخابرات به متوسط سالانه ۵۴.۸ میلیون ریال ارزش افزوده ایجاد می‌کند. مشاهده نمودار ۲ نشان میدهد که در سال ۱۳۸۶ بیشترین بهرهوری در دوره کسب شده است. در صورتی که بهرهوری استان در بخش مخابرات به روند افزایشی خود ادامه دهد می‌توان امیدوار بود که در سال‌های بعد از ۱۳۸۶ ارقامی بیش از ۱۰۰ برای بهرهوری این بخش به دست آید.

نمودار ۲. تحولات بهرهوری پست و مخابرات در دوره ۱۳۸۶-۱۳۷۹

۱-۲-۱- ارزیابی تحول اشتغال و سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های تحت تصدی دستگاه و مقایسه آن با اهداف برنامه‌های فوق

۱-۲-۳- ارزیابی تحول اشتغال

همان طور که ذکر شد به دلیل فقدان آمار مرتبط با اشتغال در بخش مخابرات و تنها وجود آمار مربوط به گروه شغلی حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات، از آمار محاسباتی و تخمینی در این گزارش استفاده شده است.

چنانچه در جدول ۸ می‌بینیم اشتغال در بخش پست و مخابرات استان زنجان از ۱۲۹۳ نفر در سال ۱۳۷۹ به ۲۱۱ نفر در سال ۱۳۸۶ رسیده است. از مجموع ۳۰۲۷۰۶ شاغل استان در سال ۸۵، ۱۹۶۹ نفر در بخش پست و مخابرات شاغل بوده‌اند که در واقع ۰.۶۵ درصد شاغلان استان را شامل می‌شده است. سهم شاغلین استان در بخش پست و مخابرات از ۰.۵۲ درصد در سال ۱۳۷۹ به ۰.۶۶ درصد در سال ۱۳۸۶ رسیده است. به طور متوسط در دوره مورد بررسی سهم بخش پست و مخابرات از شاغلین استان سهمی ۰.۵۹ درصدی بوده است که رقمی کمتر از یک درصد است و این نشان از سهم اندک این بخش در اشتغال استان دارد.

جدول ۸. اشتغال بخش حمل و نقل در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶

عنوان	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹
پست و مخابرات	2111	1969	1836	1711	1595	1487	1387	1293
مجموع اشتغال استان	321474	302706	292974	283554	274438	265614	257075	248809
سهم پست و مخابرات از اشتغال استان	0.66	0.65	0.63	0.60	0.58	0.56	0.54	0.52

۲-۲-۳- ارزیابی تحول سرمایه‌گذاری

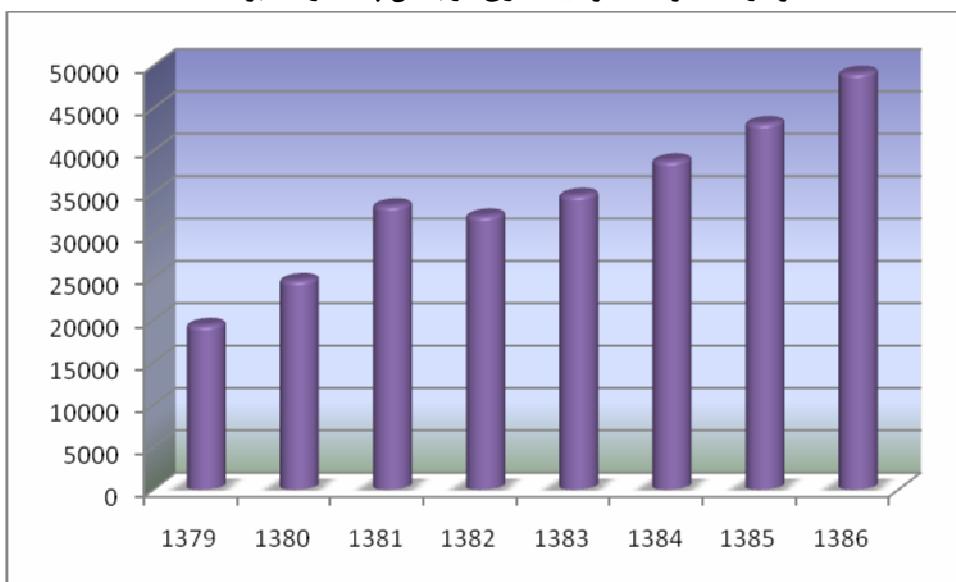
به مانند اشتغال آمار مربوط به سرمایه‌گذاری تنها بر اساس کدهای آیسیک دورقمی در دسترس است، لذا سرمایه‌گذاری بخش پست و مخابرات استان به همان روش به کار رفته در مورد اشتغال محاسبه شده است. سرمایه‌گذاری در بخش پست و مخابرات در دوره ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۶ روندی صعودی داشته است و تنها در سال ۸۲ نسبت به سال ۸۱ کاهش سرمایه‌گذاری مشاهده می‌شود. در طول این دوره سرمایه‌گذاری از ۱۹۳۶۷ میلیون ریال به ۴۹۱۱۳ میلیون ریال رسیده است. نسبت سرمایه‌گذاری در بخش پست و مخابرات به مجموع سرمایه‌گذاری استان از ۰.۴۲ درصد در سال ۱۳۷۹ تا ۰.۵۶ درصد در سال ۱۳۸۶ در نوسان بوده است و بدین

ترتیب متوسط سهم ۰.۴۹ درصدی در این دوره کسب شده است، که سهم ناچیزی از مجموع سرمایه‌گذاری استان می‌باشد.

جدول ۹. تحولات سرمایه‌گذاری در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ (میلیون ریال)

عنوان	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶
پست و مخابرات	19367	24664	33471	32281	34708	38775	43187	49113
مجموع سرمایه‌گذاری استان	4620653	4889583	5676436	6621251	7527189	9061235	9309803	8728776
سهم پست و مخابرات از سرمایه‌گذاری استان (درصد)	0.42	0.50	0.59	0.49	0.46	0.43	0.46	0.56

نمودار ۳. تحولات سرمایه‌گذاری در بخش پست و مخابرات

۴- ارزیابی سیاست‌ها و اقدامات اجرایی دستگاه برای توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در برنامه‌های سوم و چهارم توسعه

در این بخش، به بررسی شاخص‌های توسعه ICT در ایران و وضعیت آنها در برنامه‌های سوم و چهارم توسعه می‌پردازیم. لذا در گام نخست می‌باید یک قالب و یا مجموعه شاخص از پیش تعیین شده‌ای برای این امر تعیین شود. در این گزارش در نظر است شاخص‌های مخابرات براساس طبقه‌بندی کنسرسیومن سازمان ملل مورد بررسی

قرار گیرد. کنسرسیوم سازمان ملل شاخص‌هایی را به عنوان مناسب‌ترین شاخص‌ها برای نشان دادن وضعت ICT در ایران پیشنهاد داده است، مهمترین دلایل انتخاب این شاخص‌ها در این گزارش عبارتند از:

- عمومیت ساختار: این شاخص‌ها توسط کنسرسیوم سازمان ملل در اجلاس ۲۰۰۵ جامعه جهانی اطلاعاتی WSIS ارائه شده و مورد تأیید قرار گرفته‌اند؛ لذا این ساختار می‌تواند استاندارد مناسبی برای تمامی کشورها باشد.
 - جامعیت شاخص‌ها: در این قالب سعی شده است شاخص‌ها در عین حال که به تعیین موارد مهمی می‌پردازد، از پرداختن به موارد جزئی که در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری‌های کلان تأثیر چندانی ندارد، پرهیز کند.
 - قابل محاسبه بودن: بر خلاف سایر قالب‌ها، در قالب کنسرسیوم سازمان ملل اغلب شاخص‌ها قابل محاسبه و یا تخمین قابل قبول هستند.
 - اعتبار قالب شاخص‌ها: کنسرسیوم سازمان ملل با همکاری معتبرترین سازمان‌ها و اتحادیه‌های بین‌المللی مطرح در این حوزه، این قالب را ارائه کرده است و لذا ارائه این شاخص‌ها به مجتمع جهانی در هر زمان مورد تأیید هر نهادی می‌باشد.
- در ادامه به بررسی شاخص‌های مخابرات براساس طبقه‌بندی کنسرسیوم سازمان ملل در برنامه‌های سوم و چهارم می‌پردازیم.

۴-۱- شاخص‌های کلیدی مخابرات در برنامه سوم

در این قسمت می‌بینیم که در هر یک از شاخص‌های کلیدی مخابرات چه اقدامات و سیاست‌هایی در طول برنامه سوم توسعه به انجام رسیده است، آمارهای استانی نیز در این بخش ارائه می‌شود.

۴-۱-۱- شاخص‌های کلیدی مخابرات در برنامه سوم در کشور

۴-۱-۱-۱- تعداد خطوط تلفن ثابت به ازای هر ۱۰۰ نفر در کشور

یکی از مهمترین خدمات مخابراتی ارائه شده تلفن ثابت می‌باشد که از آن به عنوان سرویس پایه در مخابرات نیز یاد می‌شود. در گذشته این خدمات عمدتاً مبتنی بر مراکز تلفنی و کابل‌های مسی بود که هم اکنون

استفاده از فیبرهای نوری نیز در آن در حال گسترش می‌باشد. در جدول زیر عملکرد شرکت مخابرات در بخش تلفن ثابت و همگانی ارائه شده است.

جدول ۱۰. وضعیت تلفن ثابت در برنامه سوم

عنوان فعالیت	پایان ۷۵	پایان ۷۹	پایان ۸۲	پایان ۸۳
دایری تلفن ثابت	۵۸۲۴۹۶۸	۹۴۸۶۲۶۰	۱۵۳۴۰۸۰۵	۱۷۷۹۸۸۰۹
ضریب نفوذ تلفن (ثابت)	۹.۷	۱۴.۹	۲۳.۰۶	۲۶.۳۲
تلفن همگانی شهری	۵۹۸۰۷	۸۴۹۷۱	۱۱۴۴۳۳	۱۲۶۱۵۴
تلفن همگانی راه دور	۷۸۵۴	۱۱۸۱۳	۳۰۳۷۲	۴۴۷۰۹
نقاط دارای ارتباط بین شهری	۱۵۶۲	۲۹۶۲	۵۱۶۸	۶۲۸۰

منبع: سایت شرکت مخابرات ایران، ۱۳۸۵

دولت طی سه برنامه ۵ ساله اول، دوم و سوم تلاش نموده است تا سیستم‌های انتقال شهری و بین شهری هم از حیث کمیت و هم از حیث کیفیت تجهیزات (جایگزینی سیستم‌های آنالوگ با دیجیتال، به گونه‌ای که در برنامه سوم، ۹۵ درصد از سوئیچ‌های آنالوگ به دیجیتال تبدیل شده‌اند) روند رو به رشدی را تجربه نماید. ضمناً از آغاز برنامه سوم مساله توسعه زیرساخت ارتباطی کشور از طریق فناوری فیبر نوری مورد توجه قرار گرفته است.

۴-۱-۲-۲- تعداد مشترکین خطوط سیار در هر ۱۰۰ نفر

دومین شاخص مطرح توسعه‌یافته بخش مخابرات در هر کشور، وضعیت خطوط تلفن سیار است. در ایران توسعه شبکه ارتباطات سیار را می‌توان به سه دوره ۵ ساله تقسیم نمود:

سال‌های ۷۳- ۱۳۶۹ (برنامه اول توسعه): در این دوره، فناوری GSM در اروپا معرفی شد و مقبولیت عام پیدا کرد. اما در ایران با توجه به نوبودن این فناوری و گران بودن تجهیزات در ضمن عدم آگاهی مسئولین از میزان استقبال مردم، تصمیم به راه اندازی شبکه نسبتاً کوچکی با پوشش شهر تهران گرفته شد. ظرفیت این شبکه ۱۰۰۰۰ خط بود.

- سال‌های ۱۳۷۴-۷۸ (برنامه دوم توسعه): با توجه به استقبال غیرمنتظره مردم از تلفن همراه، مسؤولین وادار به گسترش سریع ظرفیت شبکه سیار گردیدند به طوری که تا پایان برنامه دوم، تعداد مشترکین تهران به ۴۵۰ هزار نفر و تعداد مشترکین شهرستان به ۲۲۰ هزار نفر رسید.
- سال‌های ۱۳۷۹-۸۳ (برنامه سوم توسعه): شروع برنامه سوم توسعه اقتصادی کشور همراه با استقبال غیرمنتظره از شبکه بود. نهایتاً در سال ۱۳۷۹ تعداد خطوط دایر شده از مرز ۹۰۰ هزار خط گذشته و ۳۳۷ شهر تحت پوشش قرار گرفتند. روند افزایش ظرفیت شبکه سیار کشور طی سال‌های ۱۳۸۰-۸۲ هم چنان ادامه داشت به طوری که ظرفیت شبکه به ۳.۴۵ میلیون شماره افزایش یافت و ۷۹۵ شهر تحت پوشش قرار گرفتند.
-

جدول ۱۱. وضعیت خطوط تلفن همراه در کشور تا پایان سال ۱۳۸۳

شاخص	واحد اندازه‌گیری	وضعیت در پایان سال ۱۳۸۳
تعداد دایری تلفن همراه	هزار شماره	۵۰۷۴
ضریب نفوذ تلفن همراه	درصد	۷.۴۹
پوشش جاده‌های اصلی شبکه تلفن همراه	کیلومتر	۱۰۰۰
متوسط زمان انتظار دریافت خط تلفن همراه	ماه	۱۵

منبع: سایت شرکت مخابرات ایران، ۱۳۸۵

۴-۱-۳-۱-۳- درصد پوشش جمعیتی شبکه خطوط سیار در برنامه سوم

این شاخص درصد افرادی که تحت پوشش شبکه سیار قرار گرفته‌اند را نشان می‌دهد. متأسفانه داده‌های مشخصی در این شاخص وجود ندارد. اما طبق اطلاعات سایت شرکت مخابرات، تعداد شهرهای تحت پوشش شبکه سیار نزدیک به ۱۰۰۰ شهر می‌باشد که با توجه به اینکه این شهرها اغلب شهرهای کشور را شامل می‌شود لذا می‌توان گفت اغلب جمعیت شهری کشور و درصدی از جمعیت روستایی کشور که در مجاورت شهرها قرار دارند، تحت پوشش شبکه سیار قرار دارند. لذا با توجه به اینکه ۷۰٪ جمعیت کشور را جمعیت شهری تشکیل می‌دهد با یک تخمین سرانگشتی می‌توان گفت بیش از ۷۵٪ جمعیت کشور تحت پوشش شبکه خطوط سیار قرار دارند.

۴-۱-۱-۴- نسبت خانوارهای دارای یک خط تلفن ثابت در کل کشور در برنامه سوم

متأسفانه در اطلاعات موجود در سایت شرکت مخابرات در خصوص تلفن‌های منصوبه، هیچگونه طبقه‌بندی بر اساس نوع مصرف‌کننده (تجاری، خانگی یا دولتی) انجام نشده است. اما شرکت تحقیقات و توسعه صادرات نرم‌افزار (ثنایی) یکی از شرکت‌های مادر معتبر در حوزه ICT، درصد خانوارهای دارای حداقل یک خط تلفن را ۷۳٪ اعلام کرده است. (جهانگرد، ۱۳۸۳)

۴-۱-۱-۵- نسبت خانوارهای دارای یک خط تلفن سیار در کشور در برنامه سوم

برای تعیین درصد خانوارهای دارای حداقل یک خط تلفن همراه، از داده‌های مرکز آمار ایران که از یک سرشماری نمونه‌ای در سال ۱۳۸۲ به دست آمده بود، استفاده شده است. در این بررسی تعداد ۵۴۵۵ خانوار در ده رده بر مبنای درآمد خانوار افزای شده است. در سطر اول تعداد خانوار در هر دهک و در سطر دوم درصد تعداد خانوار هر دهک نوشته شده است. (مرکز آمار ایران، ۱۳۸۲)

در سطر سوم با یک تخمین خطی سعی در برآورد کردن درصد خانوارهای دارای حداقل یک خط همراه در آن دهک نمودیم. لذا فرض کردیم خانوارهای زیر ۹۰۰.۰۰۰ ریال درآمد ماهانه فاقد خط تلفن همراه هستند و صد درصد خانوارهای با درآمد بیشتر از ۶۰۰۰.۰۰۱ ریال دارای موبایل هستند.

سطر چهارم، از حاصل ضرب درصد خانوارهای دارای موبایل در هر دهک در نسبت تعداد هر رده به دست آمده است. به عنوان مثال تخمین زدیم که ۸۵.۲۹٪ خانوارهای دارای درآمد بین ۴.۵۰۰.۰۰۱ تا ۶.۰۰۰.۰۰۰ ریال دارای موبایل هستند و از آنجایی که این دهک، ۱۰.۰۴٪ کل تعداد خانوارها را تشکیل می‌دهند، لذا در این دهک ۸.۵۶٪ خانوارها نسبت به کل تعداد خانوارها دارای موبایل هستند.

بدیهی است، درصد خانوارهای دارای موبایل طبق اصل بیز، از مجموع اعداد سطر چهارم به دست می‌آید. لذا بر طبق این محاسبات ۴۳٪ خانوارهای ایرانی دارای حداقل یک خط تلفن سیار هستند.

جدول ۱۲. درصد خانوارهای نمونه شهری بر حسب گروه های درامدی

عنوان	و کمتر	۷۲۰۰۱	۷۲۰۰۱	تعداد خانوار
درصد تعداد هر رده	۶.۴۸	۲.۸۵	۳۵۴	۷۹۸
درصد خانوارهای موبایل دار در هر رده	۵۵.۸۸	۳۵.۲۹	۱۱۲۹	۱۰.۰۴
درصد خانوارهای موبایل دار در هر رده	۱۱.۵۶	۴.۰۳	۶۲۴	۱۱.۴۳
نسبت به کل خانوارها	۱۴.۶	۸.۵۶	۱۱.۵۶	۸۵.۲۹

مأخذ: مرکز آمار ایران

۴-۱-۱-۶- سایر شاخصهای مرتبط با مخابرات در پایان برنامه سوم

در جدول ۱۳ سایر شاخصهای مرتبط با مخابرات ارائه شده است، چنانچه می بینیم ۴۳۸۰۰ روستا دارای ارتباط هستند، ۸۹۴ دفتر فناوری اطلاعات و ارتباطات شهری تا پایان سال ۱۳۸۳ وجود داشته است. در مورد دو شاخص ایجاد دفاتر فناوری اطلاعات و ارتباطات روستایی و نیز کشورهای منطقه متصل به HUB نیز آمار عدد صفر را نشان می دهد.

جدول ۱۳. شاخصهای مرتبط با مخابرات

شاخص	واحد اندازه‌گیری	وضعیت پایان سال ۱۳۸۳
روستاهای دارای ارتباط	روستا	۴۳۸۰۰
ایجاد دفاتر فناوری اطلاعات و ارتباطات شهری	دفتر	۸۹۴
ایجاد دفاتر فناوری اطلاعات و ارتباطات روستایی	دفتر	.
کشورهای منطقه متصل به HUB ایران	کشور	.

مأخذ: مرکز آمار ایران

۴-۱-۲- شاخصهای کلیدی مخابرات در برنامه سوم در استان زنجان

در این بخش تعدادی از شاخصهای کلیدی مربوط به حوزه مخابرات استان زنجان در طول برنامه سوم توسعه مورد بررسی قرار می گیرد.

۱-۲-۱-۴- بررسی دفاتر مخابرات روستایی استان زنجان در برنامه سوم

استان زنجان مطابق آمار رسمی سال ۱۳۷۵ بروخوردار از ۹۷۸ روستای دارای سکنه می‌باشد که از این تعداد ۷۸۴ روستا دارای جمعیت بالای ۲۰ خانوار و ۱۹۴ روستا نیز زیر ۲۰ خانوار می‌باشد. مطابق اهداف تعیین شده در برنامه سوم توسعه، ایجاد حداقل یک دفتر مخابراتی در روستاهای بالای ۲۰ خانوار کشور مدنظر بوده است. شرکت مخابرات استان توانسته است، تعداد روستاهای دارای ارتباط را از ۱۵۴ روستا در سال ۱۳۷۳ به ۸۴۳ روستا در سال ۱۳۸۳ افزایش دهد یعنی به طور متوسط سالانه ۶۹ دفتر روستایی راهاندازی گردیده است. بیشترین رشد مربوط به سال‌های ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۲ بوده است. به لحاظ اینکه اکثر روستاهای بالای ۲۰ خانوار تا پایان سال ۱۳۸۲ دارای ارتباط گردیده‌اند این رشد از سال ۱۳۸۳ سیر نزولی پیدا کرده است. در پایان سال ۱۳۸۳ که سال آخر برنامه سوم توسعه می‌باشد، می‌بایست کل روستاهای بالای ۲۰ خانوار استان دارای حداقل یک دفتر مخابراتی می‌گردیدند لیکن به لحاظ موقعیت جغرافیایی استان تعداد ۳۰ روستا از روستاهای بالای ۲۰ خانوار به دلیل عدم تأمین تجهیزات دریافت از ماهواره (VAST) که به عنوان تنها راه تأمین ارتباط این نقاط مدنظر بود، در پایان برنامه سوم فاقد ارتباط ماندند. این تعداد ۳.۸۲ درصد روستاهای بالای ۲۰ خانوار استان می‌باشد در حالی که در همین زمان در سطح کشور ۵.۸۱ درصد از روستاهای بالای ۲۰ خانوار فاقد ارتباط بودند. همچنین در این سال‌ها در ۹۴ روستای زیر ۲۰ خانوار به صورت خارج از برنامه دفتر مخابراتی دایر شده است. (شرکت مخابرات استان زنجان، ۱۳۸۶)

جدول ۱۴. آمار روستاهای دارای ارتباط استان تا پایان برنامه سوم

عنوان	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	۱۳۷۸	۱۳۷۷	۱۳۷۶	۱۳۷۵	۱۳۷۴	۱۳۷۳
تعداد روستاهای دارای ارتباط	۸۴۳	۸۱۰	۷۲۷	۶۲۷	۵۲۷	۳۸۷	۲۷۲	۲۳۱	۲۱۷	۱۸۷	۱۵۴
رشد سالانه	۳۳	۸۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۴۰	۱۱۵	۴۱	۱۴	۳۰	۳۲	-

مأخذ: مرکز آمار ایران

۱-۲-۲-۴- مقایسه ضریب نفوذ تلفن ثابت استان با کشور در دوره زمانی ۱۳۷۳-۸۳

تلفن ثابت از دیرباز به عنوان یکی از مهمترین شاخص‌های ارزیابی مدنظر بوده و هست و سنجش این مهم از طریق ضریب نفوذ (تعداد تلفن به ازای هر ۱۰۰ نفر) انجام می‌گیرد. در جدول و نمودار ذیل، مقایسه ضریب نفوذ تلفن ثابت تا پایان برنامه سوم توسعه استان زنجان با کشور ارائه شده است. همان‌طور که ملاحظه می‌شود

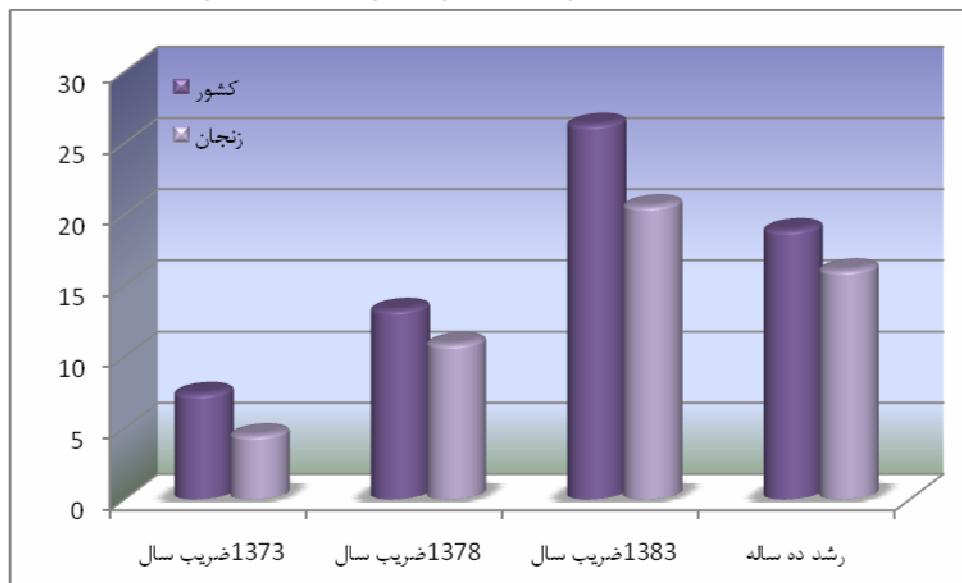
شاخص‌های استان در دوره مذکور از میانگین کشور کمتر بوده ولی روندی رو به رشد را نشان می‌دهد به گونه‌ای که از سال ۱۳۷۳ تا ۱۳۷۸ جهش ۲۰ درصدی را در ضریب نفوذ تلفن ثابت استان شاهد هستیم به گونه‌ای که رشد ۱۰ ساله ضریب نفوذ کشور در دوره مذکور ۱۸.۹ درصد است در حالی که این میزان در استان در حدود ۱۶.۰۸ درصد می‌باشد که نشان از میزان فعالیت‌های صورت گرفته در استان در خلال دوره مذکور دارد. البته مسایلی از جمله پایین بودن درآمد سرانه، تمرکز ۵۰ درصدی جمعیت استان در نقاط روستایی پراکنده و کم جمعیت و صعب العبور و... وجود دارد که می‌توان با استفاده از ابزارهای پیشرفته و سرمایه‌گذاری مناسب در جهت ارتقا و بهبود ضریب نفوذ تلفن ثابت در سطح استان گام‌های مهمی را در سال‌های آتی برداشت.

جدول ۱۵. مقایسه ضریب نفوذ تلفن ثابت استان با کشور در ده ساله منتهی به ۱۳۸۳

رشد ده ساله	ضریب سال ۱۳۸۳	ضریب سال ۱۳۷۸	ضریب سال ۱۳۷۳	شرح
۱۸.۹	۲۶.۳	۱۳.۳	۷.۴	ضریب نفوذ تلفن ثابت کشور
۱۶.۰۸	۲۰.۵۸	۱۰.۹	۴.۵	ضریب نفوذ تلفن ثابت استان زنجان

مأخذ: شرکت مخابرات استان زنجان

نمودار ۴. مقایسه ضریب نفوذ تلفن ثبات استان زنجان با کشور تا پایان برنامه سوم

۱۳۷۳-۸۳-۲-۳- مقایسه ضریب نفوذ تلفن سیار استان با کشور در دوره زمانی ۱۳۷۳-۸۳

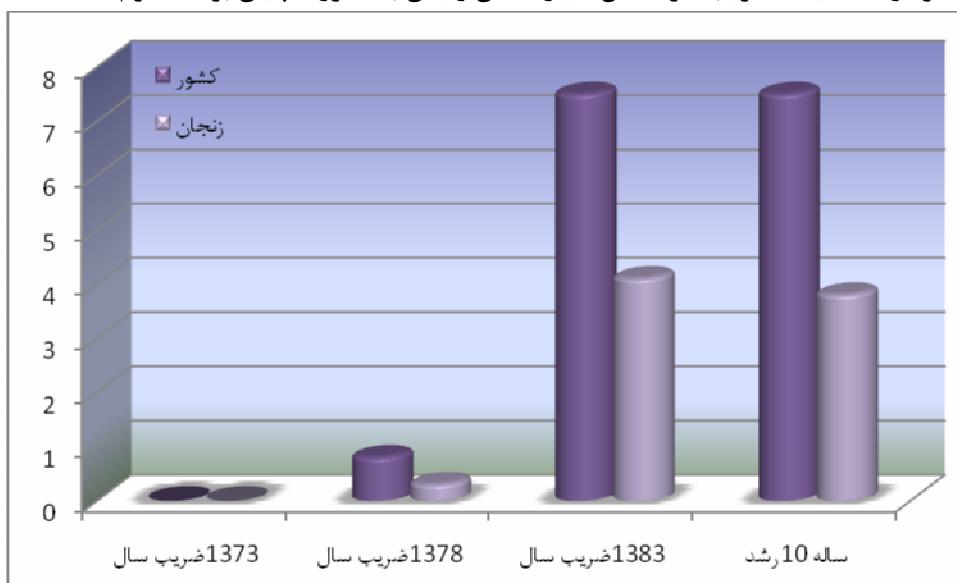
خطوط و سیستم‌های مخابرات به عنوان شاهراه‌های ارتباطات الکترونیکی از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند و به عنوان یکی از زیرساخت‌های مهم در توسعه کشورها محسوب می‌شوند. در این راستا مقایسه عملکرد شرکت مخابرات استان با کشور در زمینه تلفن همراه می‌تواند بیانگر عملکرد، نرخ رشد، تعادل و عدم تعادل‌های موجود در این زمینه باشد. در جدول و نمودار ذیل مقایسه عملکرد ضریب نفوذ تلفن همراه در دوره زمانی ۱۳۷۳-۸۳ استان زنجان با کشور نشان داده شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود رشد ضریب نفوذ تلفن همراه در سطح استان در طی ۱۰ سال منتهی به برنامه سوم روندی صعودی را نشان می‌دهد که نمایانگر بهبود زیرساخت‌های استان در بخش تلفن سیار می‌باشد به گونه‌ای که میانگین رشد ۱۰ ساله، ۵۰ درصد رشد ضریب نفوذ کشور است که این امر نشان‌دهنده فعالیت‌های اساسی صورت گرفته در سطح استان است.

جدول ۱۶. مقایسه ضریب نفوذ تلفن سیار استان با کشور در ده ساله منتهی به ۱۳۸۳

ضریب سال ۱۳۸۳	ضریب سال ۱۳۷۸	ضریب سال ۱۳۷۳	شرح
رشد ۱۰ ساله			
۷.۵	۰.۸	۰	ضریب نفوذ تلفن سیار کشور
۳.۸	۰.۳	۰	ضریب نفوذ تلفن سیار استان زنجان
۵۰.۶	۳۷.۵	۰	درصد استان به کشور

مأخذ: شرکت مخابرات استان زنجان

نمودار ۵. مقایسه ضریب نفوذ تلفن سیار استان زنجان با کشور تا پایان برنامه سوم

۴-۲-۱-۴- بررسی خدمات مخابراتی استان زنجان در نقاط شهری و روستایی در برنامه سوم

در جدول ذیل خدمات مخابراتی ارائه شده از سوی استان زنجان در نقاط شهری و روستایی ارائه شده است.

در این جدول شاخص‌هایی چون ضریب نفوذ تلفن ثابت و همراه، تعداد تلفن همگانی، تعداد روستاهای دارای

ارتباط و ... آمده است.

جدول ۱۷. عملکرد شرکت مخابرات استان زنجان در دوره ۱۳۷۳-۸۳

عنوان	۱۳۷۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	۱۳۷۸	۱۳۷۷	۱۳۷۶	۱۳۷۵	۱۳۷۴	۱۳۷۳
ضریب موفقیت تلفن ثابت	۵۱.۶	۵۰.۳۲	۴۸.۵۷	۴۶.۳۳	۴۵.۹	۴۴.۵	۴۳	۴۲	۰	۰	۰
ضریب موفقیت تلفن همراه	۹۱.۶۴	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
نسبت دایر به منصوبه ثابت (درصد)	۷۴	۸۵	۸۸	۸۲	۸۱	۸۲	۸۶	۹۲	۹۳	۸۰	۹۲
ضریب نفوذ تلفن ثابت	۲۰.۵۸	۱۷.۴۶	۱۵.۲۸	۱۳.۷	۱۲.۵	۱۰.۹	۹.۵	۷.۹	۷.۱	۶	۴.۵
ضریب نفوذ تلفن همراه	۴.۱	۲.۵	۱	۰.۷	۰.۵	۰.۳	۰	۰	۰	۰	۰
تعداد تلفن همگانی	۱۲۵۴	۱۰۵۷	۸۶۶	۸۲۸	۷۸۴	۷۸۴	۷۰۹	۶۴۳	۵۱۹	۶۵۱	۳۴۲
تعداد روستاهای دارای ارتباط	۸۴۳	۸۱۰	۷۲۷	۶۲۷	۵۲۷	۳۸۷	۲۷۲	۲۳۱	۲۱۷	۱۸۷	۱۵۴

منبع: شرکت مخابرات استان زنجان، ۱۳۸۶

ضریب نفوذ تلفن ثابت استان (مجموع شهری و روستایی)، از رقم ۴.۵ درصد در سال ۱۳۷۳ با ۱۶.۰۸ رشد افزایش به رقم ۲۰.۵۸ درصد در سال ۱۳۸۳ رسیده است. متوسط رشد سالانه این شاخص ۱.۶ درصد می‌باشد که به صورت تقریباً یکنواخت از سال ۱۳۷۳-۸۰ افزایش داشته است. در حالی که این روند از سال ۱۳۸۱-۸۳، رشد ۲.۳ درصدی را نشان می‌دهد. برخی از دلایل پایین بودن سرعت رشد ضریب نفوذ تلفن ثابت استان در برنامه سوم به شرح زیر است:

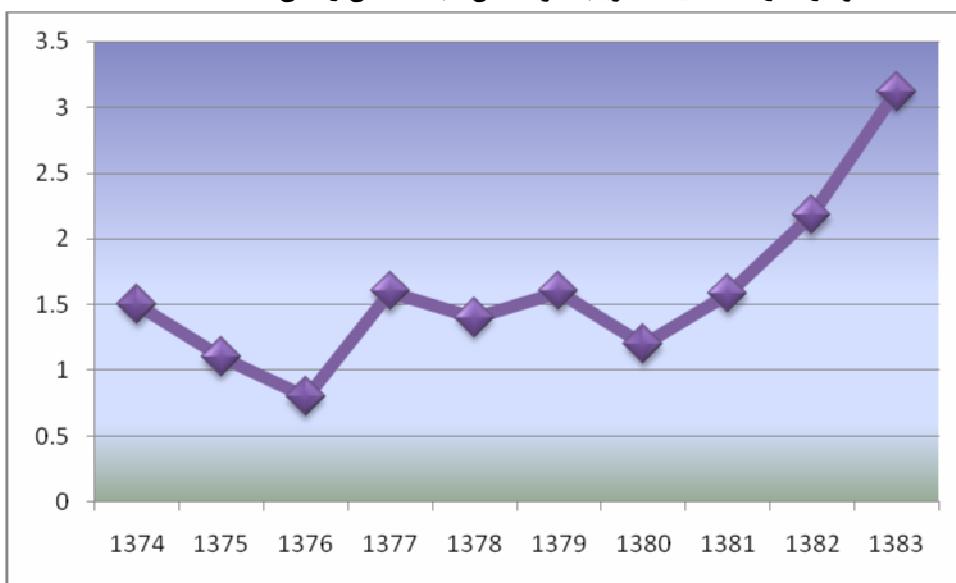
- پایین بودن درآمد سرانه و عدم تمایل مردم به تخصیص بخشی از درآمد خود به هزینه مکالمات تلفنی
- پایین بودن توان اجرایی دولت و عدم واگذاری فعالیت‌های تصدیگی به بخش غیردولتی
- عدم بکارگیری تکنولوژی جدید و آنالوگ بودن عمدۀ تجهیزات مخابراتی
- عدم مقایسه وضعیت ارتباطی کشور با دیگر کشورهای منطقه و جهان
- تمرکز ۵۰ درصدی جمعیت استان در نقاط روستایی پراکنده و کم جمعیت و صعب العبور
- اولویت دادن دولت به سایر طرح‌های زیربنایی و اساسی کشور در دوران بعد از پایان جنگ تحمیلی

جدول ۱۸. رشد ضریب نفوذ تلفن ثابت استان زنجان ۱۳۷۳-۸۳

عنوان	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	۱۳۷۸	۱۳۷۷	۱۳۷۶	۱۳۷۵	۱۳۷۴	۱۳۷۳
ضریب نفوذ تلفن ثابت	۲۰.۵۸	۱۷.۴۶	۱۵.۲۸	۱۳.۷	۱۲.۵	۱۰.۹	۹.۵	۷.۹	۷.۱	۶	۴.۵
میزان رشد سالانه	۳.۱۲	۲.۱۸	۱.۵۸	۱.۲	۱.۶	۱.۴	۱.۶	۰.۸	۱.۱	۱.۵	-

منبع: شرکت مخابرات استان زنجان، ۱۳۸۶

نمودار ۶. رشد سالیانه ضریب نفوذ تلفن ثابت استان زنجان، ۱۳۷۳-۸۳

در جدول و نمودار فوق عملکرد شرکت مخابرات از نظر رشد ضریب نفوذ تلفن ثابت در دوره ۱۰ ساله ۱۳۷۳-۸۳ نشان داده شده است. نمودار مربوطه نشانگر افزایش سالیانه رشد ضریب نفوذ با مقدار متوسط ۱.۶ درصد در سال بوده و فقط در سال‌های ابتدایی دوره یعنی سال‌های ۱۳۷۴-۷۶، میزان رشد سالیانه دارای سیر نزولی می‌باشد، دلایل این امر را می‌توان به شرح زیر تحلیل نمود:

- افزایش تقاضا و پایین بودن پاسخگویی با ساختار نسبی دولتی
- محدودیت بکارگیری تکنولوژی جدید
- عدم استفاده از توان بخش غیردولتی به نحو مطلوب
- فقدان تکنولوژی مدرن و وجود سیستم‌های آنالوگ و محدودیت‌های ورودی تجهیزات خارجی برای تقویت تولیدات داخلی
- مشکل تأمین نقدینگی برای تحقق برنامه‌های مربوط به اعتبارات سرمایه‌ای
- مشکل تأمین به موقع کابل مورد نیاز

۴-۱-۲-۵- وضعیت رشد ضریب نفوذ تلفن ثابت در مناطق شهری و روستایی استان زنجان تا

پایان برنامه سوم

ضریب نفوذ تلفن ثابت استان زنجان و نیز میزان رشد سالانه آن تا پایان برنامه سوم توسعه به تفکیک مناطق شهری و روستایی در جدول ۱۹ ارائه شده است. بررسی جدول نشانگر درصد رشد سالیانه ضریب نفوذ تلفن ثابت در مناطق شهری و روستایی و مقایسه‌ی آنها بیانگر این واقعیت است که رشد ضریب نفوذ شهری تا سال ۱۳۸۳، فراتر از رشد ضریب نفوذ روستایی می‌باشد. متوسط رشد سالانه ضریب نفوذ در مناطق شهری استان (در سال‌های ۱۳۷۳-۸۳)، ۲.۲ درصد و متوسط رشد سالیانه روستایی ۰.۸ درصد می‌باشد. در سال‌های ۱۳۷۳-۸۳، مجموع رشد ضریب نفوذ در مناطق شهری ۲۱.۵٪ درصد و در مناطق روستایی ۸.۱٪ درصد بوده است.

جدول ۱۹. مقایسه رشد ضریب نفوذ تلفن ثابت شهری و روستایی استان تا پایان برنامه سوم

عنوان	۱۳۸۲	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	۱۳۷۸	۱۳۷۷	۱۳۷۶	۱۳۷۵	۱۳۷۴	۱۳۷۳
ضریب نفوذ شهری	۲۹.۵	۲۵.۳۶	۲۱.۰۱	۲۱.۰۱	۱۹.۶۶	۱۷.۹۱	۱۵.۹۲	۱۳.۵	۱۲.۳۹	۱۰.۹۳	۷.۹۳
میزان رشد سالانه	۴.۱	۲.۵	۱.۳	۱.۳	۱.۷	۲	۲.۴	۱.۱	۱.۵	۳	-
ضریب نفوذ روستایی	۸.۹۳	۱۷.۳۸	۴.۸۸	۴.۸۸	۴.۱۴	۳.۱۵	۲.۵۸	۲.۱۱	۱.۷۳	۰.۸۹	۰.۷۸
میزان رشد سالانه	۱.۵۵	۱.۴۶	۱.۰۴	۰.۷۴	۰.۹۹	۰.۵۷	۰.۴۶	۰.۳۹	۰.۸۴	۰.۱	-

منبع: شرکت مخابرات استان زنجان، ۱۳۸۶

۴-۲-۴- شاخص‌های کلیدی مخابرات در برنامه چهارم توسعه

در این بخش شاخص‌های مرتبط با مخابرات کشور و نیز استان زنجان در برنامه چهارم توسعه مورد بررسی قرار می‌گیرد:

۴-۲-۱-۱- شاخص‌های کلیدی مخابرات در برنامه چهارم توسعه در کشور

۴-۲-۱-۲- اهداف کمی برنامه چهارم توسعه

در برنامه چهارم توسعه در بخش مخابرات دستیابی به اهداف کمی ارائه شده در جدول ۲۰ مدنظر بوده است.

جدول ۲۰. اهداف کمی زیربخش مخابرات به تفکیک سال‌های برنامه

شاخص	واحد اندازه‌گیری	وضعیت در پایان سال پایه (۱۳۸۳)	وضعیت در پایان سال	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	مقدار هدف طی برنامه	وضعیت در پایان برنامه	میانگین رشد سالانه در طول برنامه
تعداد دایری تلفن ثابت	هزار شماره	۱۷۷۸۹	۳۳۹۹	۳۵۰۰	۳۷۵۰	۳۸۱۲	۴۰۰۱	۳۶۲۵۱	۱۸۴۶۲	۴۰۰۱	۱۵
ضریب نفوذ تلفن ثابت	درصد	۲۶	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۱۴
تعداد دایری تلفن همراه	هزار شماره	۵۰۷۴	۴۸۲۶	۶۱۰۰	۷۱۰۰	۶۸۰۰	۳۱۱۷۷	۳۶۲۵۱	۲۴	۵	۴۸
ضریب نفوذ تلفن همراه	درصد	۷	۷	۹	۱۰	۹	۸	۴۳	۴۳	۵۰	۴۶
روستاهای دارای ارتباط	روستا	۴۳۸۰۰	۴۴۰۰	۴۴۸۰	۴۳۰۰	۴۳۰۰	۲۱۷۸۰	۶۵۵۸۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۸
ایجاد دفاتر فناوری اطلاعات و ارتباطات شهری	دفتر	۸۹۴	۳۲۲	۳۲۱	۳۲۱	۳۲۱	۳۲۱	۱۶۰۶	۲۵۰۰	۱۰۰۰	۲۳
ایجاد دفاتر فناوری اطلاعات و ارتباطات روستایی	دفتر	۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۱۰۰۰	۵۰
تعداد تلفن همگانی به ازا هر یک هزار نفر جمعیت	دستگاه	۲	۲	۳	۴	۲	۴	۲	۲	۴	۱۵
پوشش جاده‌های اصلی شبکه تلفن همراه	کیلومتر	۱۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	۱۰۰۰	۲۸
متوسط زمان انتظار دریافت خط تلفن ثابت	ماه	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۲	۲	۲	-۲۷
متوسط زمان انتظار دریافت خط تلفن همراه	ماه	۱۵	۹	۶	۳	۳	۱	۰	۰	۰	-۴۹
کشورهای منطقه متصل به HUB ایران	کشور	۰	۲	۳	۳	۳	۲	۱۳	۱۳	۱۳	۵۹

مأخذ: شرکت مخابرات استان زنجان

از سال پایه ۱۳۸۳ تا پایان سال ۸۸ یعنی در طول برنامه چهارم توسعه تغییرات کمی به شرح ذیل در حوزه مخابرات به انجام رسیده است:

- افزایش ضریب نفوذ تلفن ثابت از ۲۶.۲۶ به حداقل ۵۰ درصد و یا به روز شدن واگذاری تلفن ثابت در شهرها و روستاهای با بیش از ۲۵۰ نفر جمعیت (به روز شدن در صورت عدم محدودیت زمانی برای ثبت نام)
- افزایش ضریب نفوذ تلفن سیار از ۷.۴۹ درصد به ۵۰ درصد و یا به روز شدن واگذاری تلفن همراه در کل کشور
- تأمین ارتباط برای نقاط خاص و ۹۰ درصد روستاهای فاقد ارتباط

- تأمین تلفن ثابت برای حداقل ۸۰ درصد خانوارهای روستاهای با بیش از ۲۵۰ نفر جمعیت
- افزایش سهم بخش غیردولتی از کل مشترکین تلفن ثابت و همراه کشور به ترتیب به حداقل ۱۰ درصد و ۵۰ درصد
- ایجاد دفاتر خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات به ازای هر ۲۰ هزار نفر جمعیت شهری
- افزایش جاده‌های اصلی تحت پوشش تلفن سیار از ۱۰۰۰۰ کیلومتر به میزان ۳۵۰۰۰ کیلومتر
- افزایش متوسط میزان موفقیت مکالمات در شبکه تلفن همراه از ۳۵ درصد به حداقل ۵۵ درصد
- افزایش تنوع سرویس‌های واگذاری فرکانس از ۲ سرویس به حداقل ۱۷ سرویس
- صدور پروانه ایجاد شبکه‌های پستی و مخابراتی برای حداقل ۱۱ نوع سرویس (به جز شبکه مادر زیرساخت) براساس توصیه‌های ITU
- کاهش نسبت خرابی تلفن به ازای هر صد مشترک به میزان سالانه ۵ درصد در طی برنامه
- افزایش پوشش شبکه تلفن همراه در بیش از ۸۰ درصد نقاط جمعیتی با بیش از ۵۰۰ نفر جمعیت
- افزایش کشورهای دارای ارتباط رومینگ از ۲۰ کشور به ۱۰۰ کشور
- توسعه شبکه ارتباطات زیرساخت با ایجاد حلقه‌های ارتباطی اصلی کشور با حداقل 40Gb/s و شبکه‌های ارتباطی فرعی کشور با حداقل 10Gb/s و شبکه‌های استانی با حداقل 2.5Gb/s
- ارتقا رتبه ایران در بین کل کشورهای منطقه و جهان به ترتیب از ۸ و ۷۷ به ۳ و ۵۰

۴-۲-۱-۲- سیاست‌ها و راهکارهای اجرایی برای دستیابی به اهداف برنامه چهارم در بخش مخابرات

- تهیی طرح‌های جامع توسعه شبکه‌های ارتباطی با استفاده از مشاورین مجرب
- اجرای طرح‌های توسعه شبکه‌های مخابراتی ملی و استانی به ویژه شبکه زیرساخت در چارچوب طرح جامع مخابرات کشور (با رعایت اصول و ضوابط طرح‌های شماره‌گذاری و صورت حساب)
- طراحی شبکه‌های ارتباطی با رویکرد عرضه گسترده خدمات فناوری اطلاعات (از جمله ۴ سرویس اصلی)
- کاهش تصدی‌گری دولت در زمینه‌هایی که بخش‌های خصوصی و تعاونی توان عرضه آن را دارند با حفظ حاکمیت دولت
- بازنگری و اصلاح ساختار بخش و آماده‌سازی شرکت‌های مخابراتی استان‌ها، شرکت ارتباطات سیار و شرکت فناوری اطلاعات برای واگذاری سهام آنها

- اتصال شبکه مخابراتی کشور به کشورهای همچوar با استفاده از فیبرنوری به منظور ترانزیت ترافیک و برقراری ارتباطات منطقه‌ای و بین‌المللی و ایجاد HUB مخابراتی در کشور
 - توجه به استان‌های کمتر توسعه یافته و عرضه خدمات پایه در سطح کشور
 - استفاده از تلفن‌های همگانی چندمنظوره
 - ایجاد سیستم تضمین کیفیت ارائه خدمات
 - ایجاد مدیریت یکپارچه شبکه زیرساخت مخابراتی کشور توسط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات با ملاحظه داشتن کلیه امکانات زیر ساختی مخابراتی سایر دستگاهها
 - افزایش سهم سرمایه‌گذاری بخش‌های غیردولتی از کل سرمایه‌گذاری در بخش
 - افزایش سهم بخش از کل اشتغال
 - افزایش بهره‌وری کل عوامل، سرمایه و نیروی انسانی در بخش
 - جذب، حفظ و حمایت از نیروهای متخصص داخلی و متخصصین ایرانی خارج از کشور
 - تدوین و روزآمد کردن قوانین و مقررات مناسب برای تسهیل سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در زمینه خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات
- و موارد دیگری از این دست به عنوان راهکارها و سیاست‌های دستیابی به اهداف برنامه چهارم در بخش مخابرات می‌باشند.

۲-۲-۴- شاخص‌های کلیدی مخابرات در برنامه چهارم توسعه در استان زنجان

۲-۲-۴- بررسی خدمات مخابراتی استان زنجان در برنامه چهارم توسعه

خدمات مخابراتی ارائه شده در استان زنجان در طول برنامه چهارم توسعه در قالب جدول ۲۱ آمده است، مشاهده ارقام جدول نشان می‌دهد که ضریب نفوذ تلفن ثابت و همراه در استان زنجان در طول برنامه افزایش قابل توجهی یافته است.

علل و عواملی که رشد بالای ضریب نفوذ تلفن ثابت در برنامه چهارم را سبب شده‌اند عبارتند از:

- استفاده بیشتر از توان اجرایی بخش غیردولتی در اجرای پروژه‌های مخابراتی
- بکارگیری تکنولوژی نوین که باعث کاهش هزینه و سرعت ارتباط رسانی گردیده

- تغییر نگرش مردم به تلفن به عنوان یک کالای ضروری در زندگی
- استفاده از سرویس‌های جدید تلفن نظیر فاکس، اینترنت و سیستم‌های کنترلی و بهره‌گیری از آنها در انجام فعالیت‌های تجاری، فرهنگی و علمی
- اصلاح دستورالعمل‌های واگذاری تلفن، حذف هزینه واگذاری بیش از یک خط برای یک واحد، واگذاری اقساطی و بروز شدن مراکز تلفن
- عدم افزایش و دیعه و هزینه نصب و کاهش نسبی این هزینه‌ها در ۱۰ سال منتهی به برنامه چهارم و از طرف دیگر افزایش درآمد سرانه ملی داده است.
- افزایش کیفیت ارتباطی و ضریب موفقیت تماس‌ها نسبت به گذشته، گرایش به سوی ارتباطات را افزایش همچنین افزایش ضریب نفوذ تلفن همراه در طی سال‌های برنامه از دلایلی چون دلایل ذیل تبعیت می‌کند:

- افزایش پوشش جاده‌های اصلی تلفن همراه
- کوتاه شدن زمان واگذاری تلفن سیار
- گسترش ظرفیت شبکه‌های خطوط تلفن همراه
- ارزان شدن قیمت یک خط تلفن همراه
- عرضه فراوان سیم کارت‌های اعتباری

...و

جدول ۲۱. خدمات مخابراتی استان در برنامه چهارم

عنوان	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴
ضریب موفقیت تلفن ثابت	-	-	-	۵۱.۹	۵۲.۵
ضریب موفقیت تلفن همراه	-	-	-	۹۲.۸۶	۹۲.۳
نسبت دایر به منصوب ثابت (درصد)	-	-	-	۸۳	۷۷
ضریب نفوذ تلفن ثابت	۴۵	-	-	۲۷.۵	۲۴
ضریب نفوذ تلفن همراه	۳۰	-	-	۱۴.۳	۶.۷
تعداد تلفن همگانی	۳۳۸۰	۳۱۳۶	۲۷۱۲	۱۹۴۷	۱۶۵۴
تعداد روستاهای دارای ارتباط	۹۵۱	۹۴۶	۸۹۶	۸۸۷	۸۶۲

مأخذ: شرکت مخابرات استان زنجان

۴-۲-۲-۲- بررسی وضعیت تلفن ثابت و همراه استان زنجان در برنامه چهارم

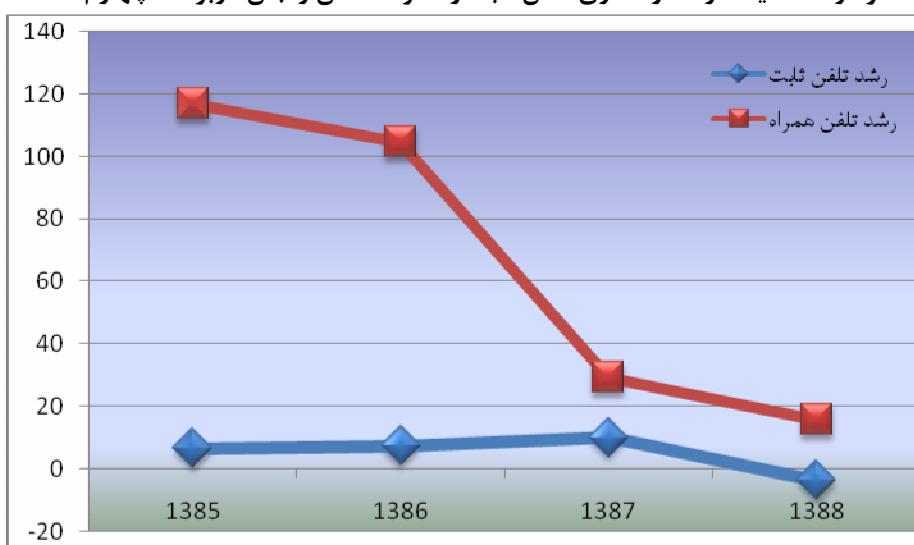
واگذاری خطوط تلفن ثابت در طی سال‌های ابتدایی برنامه دارای رشد مثبت فراینده بوده در حالی که در سال انتهایی یعنی سال ۱۳۸۸ رشد واگذاری‌ها منفی شده است، این امر به علت عدم سرمایه‌گذاری مناسب در زیرساخت‌های تلفن ثابت استان می‌باشد به گونه‌ای که ظرفیت‌های موجود در بخش مخابرات و تلفن ثابت استان جوابگوی تقاضای رو به رشد مردم استان نبوده و نرخ واگذاری‌ها در سال‌های پایانی برنامه رشد منفی را باعث شده است. عامل دیگر می‌تواند افزایش مهاجرت‌ها به مرکز استان و مهاجرت روستاییان به شهرها باشد که در این امر بی‌تأثیر نبوده است.

همچنین رشد تلفن همراه علی‌رغم رشد فراوان در سال‌های ابتدایی برنامه چهارم اما در طول سالیان برنامه دارای رشدی کاهنده می‌باشد به نحوی که از ۱۱۶.۹ درصد در سال ۱۳۸۵ به ۱۵.۶۵ درصد در سال پایانی برنامه رسیده است. از جمله دلایل آن را می‌توان عدم سرمایه‌گذاری مناسب در زیرساخت‌های استان با توجه به گسترش تقاضا برای استفاده از تلفن همراه دانست. لازم به توضیح است که رشد واگذاری تلفن همراه در طول برنامه چهارم از رشد واگذاری خطوط تلفن ثابت بیشتر بوده است که این امر به علت گرایش و تمایل مردم به استفاده از تلفن همراه بر می‌گردد.

جدول ۲۲. وضعیت واگذاری تلفن ثابت و همراه استان در طول سال‌های برنامه چهارم

سال	تلفن ثابت	رشد تلفن ثابت	تلفن همراه	رشد تلفن همراه
۱۳۸۴	۳۰۳۴۰۳	-	۶۴۹۵۴	-
۱۳۸۵	۳۲۳۴۰۶	۶.۵۹	۱۴۰۸۸۳	۱۱۶.۹
۱۳۸۶	۳۴۷۲۶۵	۷.۳۷	۲۸۸۰۹۱	۱۰۴.۴۸
۱۳۸۷	۳۸۲۲۴۶	۱۰.۰۷	۳۷۲۶۲۵	۲۹.۳۴
۱۳۸۸	۳۶۸۲۶۶	-۳.۶۵	۴۳۰۹۵۵	۱۵.۶۵

مأخذ: شرکت مخابرات استان زنجان

۴-۲-۳-۲- بررسی وضعیت خطوط تلفن ثابت شهری و روستایی استان در برنامه چهارم

جدول ذیل نشان‌دهنده نوسانی بودن رشد واگذاری تلفن ثابت در شهرها و روستاهای استان زنجان می‌باشد به گونه‌ای که در سال‌های ابتدایی برنامه رشد واگذاری‌ها در شهر از ۵.۱۷ به ۰.۲۵ درصد کاهش و سپس به ۱۰.۸۲ افزایش و در سال پایانی برنامه این رشد منفی شده است. در خصوص واگذاری خطوط در سطح روستاهای نیز مساله به این گونه است. نکته‌ای که مشترک هر دو حالت می‌باشد عبارت است از رشد منفی واگذاری‌ها در سال پایانی برنامه یعنی سال ۱۳۸۸.

جدول ۲۳. وضعیت واگذاری خطوط تلفن ثابت شهری و روستایی استان در سال‌های برنامه چهارم

سال	شهری	رشد	روستایی	رشد
۱۳۸۴	۲۱۸۹۱۲	-	۸۴۴۹۱	-
۱۳۸۵	۲۳۰۲۳۲	۰.۱۷	۹۳۱۷۴	۱۰.۲۷
۱۳۸۶	۲۳۵۴۲۶	۰.۲۵	۱۱۱۸۳۹	۲۰.۰۳
۱۳۸۷	۲۶۰۹۱۴	۱۰.۸۲	۱۲۱۳۳۲	۸.۴۸
۱۳۸۸	۲۴۹۴۲۶	-۴.۴	۱۱۸۸۴۰	-۲.۰۵

مأخذ: شرکت مخابرات استان زنجان

۴-۲-۴- مقایسه تعداد دایری تلفن ثابت و همراه استان زنجان با کل کشور در پایان برنامه

چهارم توسعه

در جدول ذیل وضعیت مخابرات استان زنجان با کشور در پایان برنامه چهارم توسعه مقایسه شده است. همانطور که مشاهده می‌شود در زمینه تلفن ثابت نسبت استان به کشور ۱.۳۲ درصد می‌باشد که با توجه به اینکه جمعیت استان در سال ۱۳۸۸، ۱.۴۷ درصد کل جمعیت کشور را به خود اختصاص داده است بنابراین این رقم نشان‌دهنده مناسب بودن سطح فعالیتهای صورت گرفته در استان می‌باشد (جمعیت استان در سال ۱۳۸۸، ۱۰۶۹۰۰۰ نفر و جمعیت کشور ۱۰۰۰ ۷۲۵۰ نفر بوده است). همچنین در زمینه مقایسه دایری تلفن همراه، نسبت فوق ۰.۸۸ درصد به دست آمده است که دلیل آن به علت نوپا بودن تکنولوژی استفاده از تلفن همراه در کشور دارد.

جدول ۲۴. واگذاری دایری تلفن ثابت و همراه استان با کشور در پایان برنامه چهارم

تعداد دایری تلفن همراه در ۱۳۸۴-۸۸	تعداد دایری تلفن ثابت در ۱۳۸۴-۸۸	تعداد دایری تلفن همراه انتهای ۱۳۸۸	تعداد دایری تلفن ثابت انتهای ۱۳۸۸	شرح
۳۱۱۷۷۰۰۹	۱۸۴۶۲۵۱۴	۳۶۲۵۰۹۱۴	۳۶۲۵۱۴۴۰	کشور
۲۸۰۵۸۰	۲۸۳۴۵۹	۳۲۰۷۰۰	۴۸۱۰۵۰	استان زنجان
۰.۹	۱.۰۳	۰.۸۸	۱.۳۲	درصد استان به کشور

مأخذ: شرکت مخابرات استان زنجان

۴-۲-۵- مقایسه ضریب نفوذ تلفن ثابت و همراه استان زنجان با کشور در پایان برنامه چهارم

مقایسه ضریب نفوذ تلفن ثابت و همراه استان زنجان با کشور گویای وضعیت مناسب در این شاخص‌ها دارد به نحوی که در زمینه ضریب نفوذ تلفن ثابت در پایان برنامه چهارم این رقم در کشور ۵۰ درصد می‌باشد در حالی که استان در این خصوص ۴۵ درصد پوشش تلفن ثابت به ازای هر ۱۰۰ نفر را در بر می‌گیرد. در خصوص تلفن همراه نیز وضعیت استان علی‌رغم نوپا بودن این تکنولوژی دارای وضعیت نسبتاً مطلوبی می‌باشد. در این مورد به ازای هر ۱۰۰ نفر دارای خط تلفن همراه می‌باشند. لازم به توضیح است که این احتمال می‌رود با توجه به نزدیکی استان با استان تهران، تعدادی از ساکنین استان دارای خط تلفن همراه استان تهران باشند.

جدول ۲۵. ضریب نفوذ تلفن ثابت و همراه استان و کشور در پایان برنامه چهارم

ضریب نفوذ تلفن همراه (درصد)	ضریب نفوذ تلفن ثابت (درصد)	شرح
۵۰	۵۰	کشور
۳۰	۴۵	استان زنجان

مأخذ: شرکت مخابرات استان زنجان

۴-۲-۲-۶- سیاست‌ها و اقدامات اجرایی صورت پذیرفته در استان در برنامه چهارم

اهم سیاست‌ها و اقدامات صورت گرفته در استان در برنامه چهارم توسعه عبارتند از:

- تأمین ارتباط ۸۰ درصد از روستاهای بالای ۲۵۰ نفر جمعیت در استان که به طور کامل اجرا گردیده است.
- افزایش دفاتر خدمات ارتباطی ICT جهت توسعه و بهبود منابع استانی و تحقیقاتی و فناوری که در سطح استان ۲۴۰ دفتر فعال روستایی در این مورد مشغول بکار می‌باشند.
- ارائه خدمات دیتا در کلیه مراکز شهری که ۱۸ شهر استان دارای ارتباط دیتا می‌باشند.
- تأمین پوشش کلیه جاده‌های اصلی که ۹۵ درصد از جاده‌ها تحت پوشش بوده و بقیه در دست مطالعه و بررسی می‌باشند.
- تعویض کلیه سیستم‌های آنالوگ به دیجیتال جهت بهبود و استفاده بهینه مشترکین محترم که کلاً صورت پذیرفته است.
- حمایت از عرضه دفاتر خدمات ارتباطی به منظور فراهم نمودن دسترسی عمومی مردم که ۴۶ دفتر در سطح استان فعال می‌باشند.

۵- تحلیل نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای اشتغال در بخش‌های تحت تصدی و نظارت دستگاه به منظور تعیین مزیت‌های نسبی و رقابتی بخش‌های تولیدکننده کالاها و خدمات قابل مبادله در بازار

در این بخش قوتها، ضعفها، فرصت‌ها و تهدیدهای اشتغال مرتبط با اداره مخابرات استان زنجان مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۱-۵- نقاط قوت

- الکترونیکی شدن غالب فرایندهای اداری از طریق طراحی سامانه‌های گوناگون موجب سهولت دستیابی کارکنان به بخشنامه‌ها، آییننامه‌ها و ابلاغ‌های گوناگون شده که منجر به صرفه‌جویی قابل توجهی در زمان و هزینه شده است. سامانه‌های رایانه‌ای اداری، در غالب سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی استان مورد استفاده قرار گرفته و به این ترتیب شرایطی فراهم آمده است تا اطلاعات به طور شفاف و همگن در اختیار تمامی کارکنان قرار گیرد. از سوی دیگر بسیاری از سازمان‌ها به این شیوه توانسته‌اند وظایف خود را به صورت اینترنتی انجام دهند. به عبارت دیگر فرصتی فراهم شده است تا مراجعین از راه دور تقاضای خود را مطرح و پیگیری نمایند. در غالب سازمان‌هایی که می‌باید مجوزهای راهاندازی کسب و کار را صادر نمایند، وجود اتوماسیون اداری موجب شده است تا این فرایند به کمتر از یک ماه کاهش یابد.
- روند رشد به کارگیری IT در بخش‌های مختلف ضمن تسهیل نمودن انجام امور به آنها سرعت نیز بخشیده است. به عنوان مثال بخش بازرگانی استان زنجان با نصب و راهاندازی سیستم آ.سی.کودا در گمرک، نرم‌افزار بانک اطلاعات صادرکنندگان، یارانش، نمونش، ثبت‌آرش و ... توانسته است سرعت انجام کارها در گمرک را بالا ببرد.

۲-۵- نقاط ضعف

- فقدان بسترهای ارتباط ماهواره‌ای مناسب در سطح استان، محدودیت باند مخابراتی مورد نیاز بین استان تهران و زنجان و نیز محدودیت باند مخابراتی در سطح استان موجب شده است تا این استان به لحاظ زیرساخت‌های ارتباطی وضعیت چندان مناسبی نداشته باشد. در این استان به ازای هر ۹۶ نفر یک پورت اینترنت وجود دارد حال آنکه متوسط کشوری این مهم به ازای هر ۵۲ نفر یک پورت اینترنت است.
- ضریب نفوذ تلفن ثابت و نیز همراه در استان زنجان از متوسط کشور پایین‌تر است، ضریب نفوذ تلفن ثابت در استان زنجان ۳۱.۱۲ است و متوسط کشوری این شاخص ۳۳.۶۶ می‌باشد. از ۱۲ شهرک استان زنجان تنها ۷ شهرک یعنی حدود ۵۸ درصد دارای خطوط تلفن ثابت می‌باشند که از این حیث این استان در جایگاه هجدهم کشوری قرار می‌گیرد. این مساله باعث شده است که به عنوان نمونه، کارخانه‌های واقع در شهرک‌های صنعتی به دلیل نبود زیرساخت‌های لازم برای خطوط تلفن، با مشکلات بازاریابی، خرید مواد اولیه، ارتباط با دیگر دستگاه‌های اداری و... مواجه باشند.

- با وجود رشد بکارگیری IT در استان زنجان بخش IT همچنان از با ضعف در خدمات فنی و مهندسی همراه است.

۳-۵- نقاط فرصت

- رونده روز افزودن استقبال مردم از خدمات الکترونیک: با توجه به پیشرفت روز افزون فناوری و به علت سریع تر، آسان تر و کم هزینه تر بودن استفاده از خدمات الکترونیکی، استقبال مردم از این خدمات افزایش یافته است. این امر می تواند فرصتی برای رشد بخش فناوری ارتباطات باشد.

۴-۵- نقاط تهدید

- وجود تحریم های بین المللی سبب می شود که هزینه های مبادله و معاملاتی افزایش یافته و حلقه روابط تجاری ایران با سایر کشورها تنگ تر و محدود تر گردد. به بیان دیگر هر چند ورود کالاها به کشور قطع نمی شود اما مسیری که این کالا از مبدأ تا مقصد طی می کند با پیچ و خم زیادی همراه خواهد شد. وجود واسطه های متعدد از یک سو و محدودیت عملیات بانکی جهت گشایش اعتبار برای ورود کالا از سوی دیگر، قیمت تمام شده کالاهای وارداتی را افزایش می دهد. این موضوع سبب می شود بنگاه های اقتصادی برای تولید کالا و خدمات در صورتی که کالاهای وارداتی به عنوان نهاده های اولیه و یا واسطه ای به کار گرفته شود، هزینه های بیشتری را متحمل شوند. در واقع هزینه تولید بنگاه افزایش می یابد و درنتیجه زمینه برای اشتغال کاهش می یابد. بخش مخابرات و فناوری ارتباطات نیز از این قاعده مستثنی نیست و تحریم تاثیرات منفی خود را بر این بخش نیز دارد. در مجموع می توان اعمال تحریم های مختلف را با مشکلات زیر همراه دانست:

- امتناع فروشنده گان از عرضه کالا به ایرانیان و دشوار شدن تهیه مواد اولیه و کالاهای واسطه ای، لذا وارد کنندگان کالا مجبورند کالاهای مورد نیاز را با قیمت بیشتر تهیه کنند و هزینه بیشتری بپردازند.
- دشوار شدن گشایش اعتبار و مسدود شدن پول های قبلی در بانک های خارجی گران شدن حمل و نقل
- افزایش هزینه تأمین مالی صادرات و واردات
- ناتوانی در دستیابی به بازارهای مناسب فروش کالا

۵-۵- سیاست پیشنهادی

تسهیل ارتباطات الکترونیکی و دیجیتال در استان سیاست پیشنهادی در این بخش است. طرح مساله، شرح سیاست، اقدامات مورد نیاز، دستگاه مجری و دستگاه‌های همکار جملگی در ذیل اشاره شده است:

طرح مسأله: دسترسی صاحبان کسب و کار از جمله در مراکز تولیدی و شهرک‌های صنعتی استان زنجان به تلفن ثابت و همراه از متوسط کشور پایین‌تر است و لازم است به طور کلی دسترسی این استان به مخابرات تقویت شود. همچنین ضریب نفوذ اینترنت در استان در وضعیت میانی کشور قرار دارد و سرعت اینترنت بسیار محدود است و همین امر باعث دشواری الکترونیکی کردن امور، استفاده از اتوماسیون اداری، صدور مجوزهای الکترونیک و تجارت الکترونیک می‌شود.

شرح سیاست: مخابرات باید مأموریت پیدا کند تا نسبت به افزایش پوشش تلفن ثابت و همراه و همچنین افزایش سرعت اینترنت و تقویت زیرساخت‌های مرتبط اقدام نماید.

اقدامات:

- ✓ تهیه نقشه GIS پوشش تلفن ثابت و همراه
- ✓ اتصال شهرک‌های صنعتی به تلفن ثابت در اسرع وقت
- ✓ مذاکره با اپراتورهای تلفن همراه جهت افزایش پوشش شبکه
- ✓ ایجاد زیرساخت‌های لازم برای افزایش ضریب نفوذ و سرعت اینترنت

دستگاه مجری: مخابرات

دستگاه‌های همکار: شرکت شهرک‌های صنعتی، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی استانداری

۶- تعیین اهداف کمی دستگاه در دوران برنامه پنجم

در سند برنامه راهبردی توسعه بخش ارتباطات استان زنجان، مقرر شده است که ارزش افزوده بخش ارتباطات از ۲۲۳ هزار ریال در سال ۱۳۸۶ به ۳۱۴ هزار ریال در سال ۱۳۹۴ و ضریب نفوذ اینترنت از ۱۰.۴ درصد در سال ۱۳۸۷ به ۲۵ درصد در سال ۱۳۹۴ افزایش یابد. بر اساس پیش‌بینی ضریب نفوذ تلفن همراه نیز از ۴۳.۷ درصد در سال ۱۳۸۸ باید به ۶۰ درصد در سال پایانی برنامه پنجم برسد.

از دیگر برنامه در سند توسعه ارتباطات زنجان افزایش دفاتر ICT شهری و روستایی به ترتیب به ۲۰۰ و ۴۰۰ دفتر، افزایی خدمات الکترونیکی دستگاه‌های اجرایی به مردم از ۱۲۰ به ۴۰۰، اتصال دستگاه‌های اجرایی به شبکه دولت به تعداد ۳۰۰ اتصال و برقراری پورت‌های پر سرعت دیتا به تعداد ۷۰۰۰۰ دایری، است. اهداف کلان توسعه بخش ارتباطات استان زنجان در قالب شاخص‌های کلیدی توسعه بر اساس وضعیت موجود شاخص در سال پایه و پیش‌بینی در سال پیش‌بینی برنامه به شرح جدول ذیل می‌باشد.

جدول ۲۶. اهداف توسعه بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در قالب شاخص‌های کلیدی

سال ۱۳۹۴	پیش‌بینی		واحد اندازه‌گیری	شاخص‌های کلیدی توسعه
	مقدار	وضعیت سال پایه		
۳۱۴	۲۲۳	۱۳۸۶	هزار ریال	سرانه ارزش افزوده بخش
۲۵	۱۰.۴	۱۳۸۷	درصد	ضریب نفوذ اینترنت
۲۰۰	۴۶	۱۳۸۸	تعداد	دفاتر ICT شهری (پیشخوان دولت)
۴۰۰	۲۳۶	۱۳۸۸	تعداد	دفاتر ICT روستایی
۴۰۰	۱۲۰	۱۳۸۸	تعداد	خدمات الکترونیکی دستگاه‌های اجرایی به مردم
۳۰۰	۵۰	۱۳۸۸	تعداد	اتصال دستگاه‌های اجرایی به شبکه دولت
۷۰۰۰۰	۳۸۴۴	۱۳۸۸	تعداد	پورت‌های پر سرعت دیتا (دایری)
۶۰	۴۳.۷	۱۳۸۸	درصد	ضریب نفوذ تلفن همراه

مأخذ: برنامه راهبردی توسعه بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان

۶-۲-۲- اهداف کیفی بخش ارتباطات استان زنجان در برنامه پنجم

- بهبود مستمر اثربخشی نظام مدیریت کیفیت با درک صحیح خواسته‌های مشتریان و تلاش برای افزایش رضایتمندی آنان
- ارتقا مستمر دانش، بینش، مهارت کارکنان و ایجاد انگیزه در نیروی انسانی به عنوان ارزشمندترین سرمایه شرکت از طریق آموزش، افزایش مشارکت و ایجاد محیط کاری مناسب
- استفاده بهینه از تجهیزات، منابع و امکانات موجود و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین برای افزایش کیفیت بهره‌وری و کیفیت خدمات
- نگهداری و بهره‌برداری بهینه از شبکه‌های ارتباطی به منظور کاهش خرابی‌ها و هزینه‌ها

۶-۲-۳- طرح‌های اشتغال‌زایی شرکت مخابرات استان زنجان در برنامه پنج ساله توسعه

- بروزرسانی خدمات ارتباطی و دسترسی همگانی به ارتباطات با کیفیت استاندارد
- رعایت اولویت تأمین ارتباط شهرک‌ها و مراکز صنعتی، قطب‌های تجاری، اقتصادی، کشاورزی و دامپروری استان
- توجه به تأمین ارتباطات مناطق توریستی، قطب‌های گردشگری، ارتباطات دانشگاه‌ها، مراکز آموزشی و تحقیقاتی
- تأمین پوشش ارتباطی دیتا با پهنای باند مناسب برای کلیه شهرها و روستاهای بزرگ
- جلب مشارکت بخش خصوصی (منابع مالی داخلی و خارجی) برای سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های مخابراتی
- ارتقا آموزش‌های تخصصی در زمینه ICT و توسعه سرمایه‌های استانی و توسعه مدیریت تحقیقاتی و نهادینه کردن آن با رویکرد جهانی
- یکپارچه‌سازی ارتباطات استان از طریق سرویس‌های جدید NGN
- ایجاد زیرساخت‌های ارتباطی لازم به منظور ارائه خدمات فناوری اطلاعات از جمله دولت الکترونیکی، بانکداری الکترونیکی و... در سطح استان
- ایجاد نظم اجرایی در فعالیت‌های بخش مشتری مداری و تضمین کیفیت خدمات
- دسترسی همگانی به ارتباطات با کیفیت استاندارد و نرخ مناسب در هر زمان و مکان

۷- راهبردهای اساسی اشتغال دستگاه در دوران برنامه پنجم

در این قسمت راهبردهای مورد نظر برای توسعه بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات بیان شده است که به منظور عملیاتی ساختن آنها، برنامه‌ها، طرح‌ها و پروژه‌های اجرایی در نظر گرفته شده است. این راهبردهای کلی عبارتند از:

- ترویج ارائه خدمات کسب و کار الکترونیک
- ترویج فرهنگ دریافت خدمات کسب و کار الکترونیک
- توسعه خدمات دولت الکترونیک
- تقویت امنیت اطلاعات
- تقویت زیرساخت‌های ICT

• تقویت فرهنگ تحقیق و آموزش

با توجه به پیشرفت روز افزون فناوری اطلاعات و ارتباطات، و نیز با توجه به مزایای استفاده از خدمات الکترونیکی به مانند کاهش بوروکراسی‌های اداری، افزایش سرعت ارائه خدمات، آسان‌تر شدن انجام امور و ... نیاز و نیز استقبال مردم از خدمات الکترونیک رو به افزایش است، لذا تقاضای خدمات الکترونیک رو به افزایش است لذا لازم است ارائه خدمات کسب و کار الکترونیک و خدمات دولت الکترونیک توسعه یابد. اما از سوی دیگر استان زنجان با مشکلاتی مواجه است که از آن جمله می‌توان به ضعف در توسعه زیرساخت‌ها اشاره نمود، پایین بودن امنیت اطلاعات نیز مشکلی است که نه تنها در زنجان که کل کشور با آن مواجه است، بدین منظور لازم است ضمن تقویت زیرساخت‌های ICT، امنیت اطلاعات نیز تقویت شود. همچنین برای توسعه بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات لازم است فرهنگ‌سازی لازم در این مورد انجام گیرد لذا ترویج فرهنگ دریافت خدمات کسب و کار الکترونیک و نیز تقویت فرهنگ تحقیق و آموزش از دیگر راهبردهای مورد نیاز این بخش است. هر یک از این موارد می‌توانند به طور مستقیم و یا غیرمستقیم موجب افزایش اشتغال و سرمایه‌گذاری در استان شوند. در ادامه به شرح راهبردها به تفکیک حوزه‌های مختلف می‌پردازیم:

۱-۷- ترویج ارائه خدمات کسب و کار الکترونیک

- آموزش و فرهنگ‌سازی
- تدوین و برگزاری دوره‌های آموزشی و مشاوره
- تدوین و برگزاری دوره‌های ارائه خدمات الکترونیک در بخش صنعت، خدمات، بازرگانی
- راهاندازی تالارهای گفتگوی تخصصی کسب و کار الکترونیکی
- اطلاع‌رسانی از طریق رسانه‌های جمعی
- راهاندازی سایت اطلاع‌رسانی
- تقویت زیرساخت‌های لازم
- توسعه ابزارهای فروش الکترونیکی
- افزایش تعداد قراردادهای خرید الکترونیکی در پرداخت محل پستی
- افزایش تعداد دستگاه‌های ATM

- سایت‌های مجهر پرداخت الکترونیکی
- حمایت، تشویق و هدایت‌های دولتی

۲-۷- توسعه خدمات دولت الکترونیک

- توسعه خدمات دولت به دولت
- گسترش خدمات شبکه دولت در سطح استان
- توسعه شبکه دولت در ادارات استان
- ارزیابی امنیت فناوری اطلاعات دستگاهها
- افزایش و تقویت سرویس‌های شبکه دولت
- احصاء و راهنمایی سرویس‌های الکترونیکی جدید در شبکه دولت
- توسعه و ترویج خدمات دولت به کارکنان
- ترویج سیستم‌های اتوماسیون اداری
- توسعه اتوماسیون اداری دستگاهها به واحدهای شهرستانی
- تدوین و اجرای دوره‌های IT برای کارکنان دولت توسط دفتر آموزش پژوهش
- افزایش خدمات الکترونیکی دولتی
- افزایش ارائه خدمات دولتی در دفاتر پیشخوان
- افزایش تعداد خدمات الکترونیکی دستگاههای اجرایی
- آموزش و فرهنگ‌سازی دریافت خدمات الکترونیکی دولتی
- معرفی خدمات الکترونیکی دولتی از طریق صدا و سیما
- ارائه آموزش‌های مجانی برای دریافت خدمات الکترونیکی دولتی در محل ارائه خدمت

۳-۷- تقویت امنیت اطلاعات

- نظارت بر اجرای استانداردهای امنیت اطلاعات
- ارزیابی از تجهیزات امنیتی داخلی در دستگاههای اجرایی
- اجرای دوره‌های تخصصی مدیریت فناوری اطلاعات

۴-۷- تقویت زیرساخت‌های ICT

- تقویت زیرساخت‌های ارتباطی
- تقویت زیرساخت‌های مخابراتی
- افزایش متوسط پهنای باند خطوط دیتای مخابرات
- کاهش تعریف‌های اینترنت پر سرعت ADSL
- افزایش تعداد پورت‌های پر سرعت اینترنت
- تقویت زیرساخت‌های پستی
- تقویت شبکه‌های محلی lan-wan در دفاتر پستی پرترافیک
- افزایش سرویس‌های پستی الکترونیکی
- تجهیز مدارس و مساجد روستایی و شهری به امکانات ICT
- بهره‌مندی کتابخانه‌های روستایی از اینترنت
- راهاندازی بانک اطلاعاتی تجهیزات سخت‌افزاری دستگاه‌ها
- تقویت فیبر بین استانی
- تقویت فیبر نوری شهری
- تقویت فیبر بین شهری

۵-۷- تقویت فرهنگ تحقیق و توسعه

- پژوهش در مقوله تقویت فرهنگ تحقیق و توسعه
- تقویت آموزش‌های عمومی
- برگزاری فعالیت‌های فوق برنامه در زمینه فناوری اطلاعات در مدارس مقاطع متوسطه (مسابقات-نشریات-نمایشگاه)
- برگزاری دوره‌های حرفه‌ای فناوری اطلاعات توسط سازمان فنی حرفه‌ای (تجارت الکترونیک- شهرond الکترونیک- IT_ICT)
- ایجاد پورتال آموزش مجازی
- تقویت و ترویج تحقیقات

- تقویت و ایجاد مراکز رشد، پارک‌ها و شهرک‌های علم و فناوری جدید در استان
- ایجاد مرکز تحقیقات و پژوهش‌های کاربردی در دانشگاه زنجان
- برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی و سمینارها توسط مرکز تحقیقات

۸- سیاست‌ها و اقدامات اجرایی دستگاه برای پیشبرد اهداف توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در دوران برنامه پنجم

با توجه به راهبردهای محوری بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان که در بند پیشین بدان اشاره شد، در ادامه جداولی طراحی شده است که دستگاه اجرایی هر یک از برنامه‌ها و پروژه‌های یاد شده به تفکیک بیان شده است.

مطابق با سند برنامه راهبردی بخش ارتباطات و فناوری استان زنجان، ارگان‌های؛

- دستگاه‌های اجرایی
- استانداری
- مخابرات
- پست
- بانک‌های استان
- سازمان بازرگانی
- اتاق بازرگانی
- آموزش و پرورش
- دانشگاه زنجان
- صنایع و معادن
- شهرداری
- ثبت احوال
- مرکز رشد

و

موظف به اجرای پروژه‌ها و برنامه‌های تعریف شده از سوی اداره مخابرات استان هستند. در جدول زیر به تفکیک عناوین پروژه‌ها و دستگاه اجرایی مربوطه نشان داده شده است. از میان دستگاه‌های مختلف، استانداری بیشترین تعهد را برای عملیاتی ساختن پروژه‌های تعریف شده بر عهده دارد.

جدول ۲۷. عنوان پروژه‌های اجرایی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان به مسئولیت استانداری

ردیف	استانداری
۱	تدوین و برگزاری دوره‌های شهروند الکترونیک
۲	تدوین و برگزاری دوره‌های بانکداری الکترونیک
۳	برنامه آموزشی رادیویی استانی
۴	برنامه آموزشی تلویزیونی استانی
۵	راهاندازی تالارهای گفتگوی تخصصی کسب و کار الکترونیکی
۶	راهاندازی سایت اطلاع‌رسانی
۷	نظام صنفی رایانه‌ای استانی
۸	خرید نرم‌افزار داشبرد الکترونیکی در استان
۹	تولید نرم‌افزار داشبرد الکترونیکی در استان
۱۰	راهاندازی داشبرد الکترونیکی در دستگاه‌های اجرایی استان
۱۱	برگزاری سمینارهای امنیت اطلاعات رایانه‌ای (عمومی)
۱۲	تدوین استاندارد برای وب سایت دستگاه‌ها
۱۳	تدوین استاندارد برای امنیت فناوری اطلاعات بر اساس سند افتتا
۱۴	معرفی خدمات الکترونیکی دولتی از طریق صدا و سیما
۱۵	ارزیابی خدمات الکترونیکی در حال ارائه در جشنواره شهید رجایی
۱۶	ارزیابی وب سایت دستگاه‌های اجرایی استان
۱۷	ارزیابی عملکرد دفاتر پیشخوان
۱۸	ارزیابی از تجهیزات امنیتی داخلی در دستگاه‌های اجرایی
۱۹	اجرای دوره‌های تخصصی مدیریت فناوری اطلاعات
۲۰	ایجاد مرکز دیتا سنتر استانی
۲۱	راهاندازی بانک اطلاعاتی تجهیزات سخت‌افزاری دستگاه‌ها
۲۲	ایجاد پورتال آموزش مجازی
۲۳	توسعه شبکه دولت در ادارات استان
۲۴	ارزیابی امنیت فناوری اطلاعات دستگاه‌ها
۲۵	احصا و راهاندازی سرویس‌های الکترونیکی جدید در شبکه دولت

مأخذ: سند برنامه راهبرد بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان، ۱۳۸۹

جدول ۲۸. عنوان پروژه‌های اجرایی بخش بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان به مسئولیت دستگاه‌های اجرایی

ردیف	دستگاه‌های اجرایی
1	برگزاری نمایشگاه‌های سالانه ICT
2	سایتهای مجهز به پرداخت الکترونیکی
3	توسعه اتوماسیون اداری دستگاه‌ها به واحدهای شهرستانی
4	افزایش ارائه خدمات دولتی در دفاتر پیشخوان
5	افزایش تعداد خدمات الکترونیکی دستگاه‌های اجرایی
6	ارائه آموزش‌های مجانية برای دریافت خدمات الکترونیکی دولتی در محل ارائه خدمت
7	تجهیز مدارس روستایی به امکانات ICT
8	تجهیز مساجد روستایی به امکانات ICT
9	تجهیز کتابخانه‌های روستایی به امکانات ICT
10	تجهیز مدارس شهری به امکانات ICT
11	تجهیز مساجد شهری به امکانات ICT
12	تجهیز کتابخانه‌های شهری به امکانات ICT

مأخذ: سند برنامه راهبرد بخش بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان، ۱۳۸۹

جدول ۲۹. عنوان پروژه‌های اجرایی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان به مسئولیت اداره مخابرات

ردیف	مخابرات
1	تعداد کاربران اینترنت پرسرعت در استان
2	افزایش متوسط پهنای باند خطوط دیتایی مخابرات
3	کاهش تعریفهای اینترنت پرسرعت ADSL
4	واگذاری ۷۰۰۰۰ پورت پر سرعت
5	ضریب نفوذ همراه اول
6	تقویت فیبر بین استانی
7	تقویت فیبر نوری شهری
8	تقویت فیبر بین شهری

مأخذ: سند برنامه راهبرد بخش بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان، ۱۳۸۹

جدول ۳۰. عنوان پروژه‌های اجرایی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان به مسئولیت اداره پست

ردیف	پست
۱	افزایش تعداد قراردادهای خرید الکترونیکی پرداخت در محل پستی
۲	افزایش پست ترکیبی
۳	تقویت شبکه‌های محلی lan-wan در دفاتر پستی پرترافیک
۴	افزایش سرویس‌های پستی الکترونیکی

مأخذ: سند برنامه راهبرد بخش بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان، ۱۳۸۹

جدول ۳۱. عنوان پروژه‌های اجرایی بخش بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان به مسئولیت دستگاه‌های مختلف

ردیف	عنوان پروژه	دستگاه اجرایی
۱	عرضه کارت شناسایی ملی هوشمند	ثبت احوال
۲	تدوین و برگزاری دوره‌های ارائه خدمات الکترونیک در بخش صنعت	صنایع و معادن
۳	تدوین و برگزاری دوره‌های ارائه خدمات الکترونیک در بخش خدمات	شهرداری
۴	تدوین و برگزاری دوره‌های ارائه خدمات الکترونیک در بخش بازرگانی	اتاق بازرگانی
۵	استقرار دستگاه‌های pos	بانک‌های استان
۶	افزایش تعداد دستگاه‌های ATM	بانک‌های استان
۷	تشکیل بازار مجازی فروش محصولات خرد الکترونیکی در استان	شرکت‌های خصوصی - دستگاه‌های اجرایی
۸	تولید نرم‌افزارهای کاربردی برای واحدهای تولیدی و خدماتی	شرکت‌های خصوصی - دستگاه‌های اجرایی
۹	استفاده مؤثرتر از امضای دیجیتال کشوری	بازرگانی
۱۰	تشکیل مرکز مقابله با حملات اینترنتی	دانشگاه زنجان
۱۱	تشکیل مرکز امضای دیجیتالی استانی	بازرگانی
۱۲	برگزاری فعالیت‌های فوق برنامه در زمینه فناوری اطلاعات در مدارس مقاطع متوسطه (مسابقات- نشريات- نمایشگاه)	آموزش و پرورش
۱۳	برگزاری دوره‌های حرفه‌ای فناوری اطلاعات (تجارت الکترونیک- شهروند الکترونیک- IT_ICT)	فنی و حرفه‌ای
۱۴	تقویت و ایجاد مراکز رشد، پارک‌ها و شهرک‌های علم و فناوری جدید در استان	مرکز رشد

مأخذ: سند برنامه راهبرد بخش بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان، ۱۳۸۹

۹- برنامه دستگاه برای سازماندهی و اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش عمومی، خصوصی و تعاونی

مجموعه برنامه‌ها، طرح‌ها و پروژه‌های توسعه بخش ارتباطات . فناوری اطلاعات استان به منظور سازماندهی و اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری به طور اجمالی به شرح زیر بوده که عملیاتی ساختن آنها مستلزم انجام سرمایه‌گذاری‌های جدید و جذب نیروی انسانی می‌باشد:

- ترویج ارایه خدمات کتب و کار
- آموزش و فرهنگ‌سازی
- تدوین و برگزاری دوره‌های آموزشی و مشاوره
- تدوین و برگزاری دوره‌های ارایه خدمات الکترونیک در بخش صنعت، خدمات، بازرگانی
- راهاندازی تالارهای گفتگوی تخصصی کسب و کار الکترونیکی
- تشکیل بازار مجازی فروش محصولات خرد الکترونیکی در استان
- تولید نرم‌افزارهای کاربردی برای واحدهای تولیدی و خدماتی
- ترویج فرهنگ دریافت خدمات کتب و کار الکترونیک
- تدوین و برگزاری دوره‌های شهروند الکترونیک و بانکداری الکترونیک
- برگزاری نمایشگاه‌های سالانه ICT
- گسترش ابزارهای دریافت خدمات الکترونیکی
- عرضه کارت شناسایی ملی هوشمند
- توسعه خدمات الکترونیک
- گسترش خدمات شبکه دولت در سطح استان
- ارزیابی امنیت فناوری اطلاعات دستگاهها
- احصاء و راهاندازی سرویس‌های الکترونیکی جدید در شبکه دولت
- توسعه و ترویج خدمات دولت به کارکنان
- راهاندازی داشبورد الکترونیکی در دستگاه‌های اجرایی استان
- تدوین و اجرای دوره‌های IT برای کارکنان دولت توسط دفتر آموزش و پژوهش
- بهبود کیفیت خدمات در حال ارایه

- تقویت امنیت اطلاعات

- نظارت بر اجرای استانداردهای امنیت اطلاعات
- ارزیابی از تجهیزات امنیتی داخلی در دستگاه‌های اجرایی
- اجرای دوره‌های تخصصی مدیریت فناوری

- تقویت زیرساخت‌های ICT

- تقویت زیرساخت‌های ارتباطی و مخابراتی
- افزایش متوسط پهنای باند خطوط دیتای مخابرات
- کاهش تعرفه‌های اینترنت پرسرعت ADSL
- تقویت تعرفه‌های شبکه‌های محلی Lan-Wan در دفاتر پستی پرترافیک
- تجهیز مدارس و مساجد روزتایی به امکانات ICT
- راهاندازی بانک اطلاعاتی تجهیزات سخت‌افزاری دستگاه‌ها

- تقویت فرهنگ تحقیق و توسعه

- پژوهش در مقوله تقویت فرهنگ تحقیق و توسعه
- تقویت آموزش‌های عمومی
- برگزاری فعالیت‌های فوق برنامه در زمینه فناوری اطلاعات در مدارس مقاطع متوسطه
- ایجاد پورتال آموزشی
- برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی و سمینارها توسط مرکز تحقیقات

۱۰- برآورد سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای تحقق اهداف کمی دستگاه به تفکیک بخش‌های عمومی، خصوصی و تعاونی در دوران برنامه پنجم برای فعالیت‌های تحت پوشش دستگاه

۱-۱- برآورد سرمایه‌گذاری در دوره برنامه پنجم توسعه

جهت برآورد سرمایه‌گذاری در دوران برنامه پنجم به سه شیوه عمل شد. ابتدا با استفاده از جدول داده ستانده سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای هر فرصت شغلی جدید در استان به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی محاسبه گردید و در مشاغل جدید مورد نیاز استان به تفکیک فعالیت‌ها ضرب شد. و به این ترتیب سرمایه‌گذاری استان محاسبه

گردید ولی نتایج دچار کم برآورده بود و میزان آن با تولید ناخالص داخلی استان تطابق نداشت. در روش دوم از نسبت افزایش سرمایه به افزایش محصول (ICOR) استفاده گردید. نتایج این روش بهتر از روش اول بود و به نظر می‌رسید با سهم سرمایه‌گذاری در تولید ناخالص داخلی تطابق دارد. در روش سوم از نسبت سرمایه‌گذاری به تولید در بخش‌های مختلف در جدول داده ستانه استانی استفاده شد. در نهایت نتایج روش دوم مبنای تنظیم سند قرار گرفت چرا که هم با معیار سهم سرمایه‌گذاری در تولید ناخالص داخلی تطابق داشت و هم سهم بخش‌های مختلف از سرمایه‌گذاری استان منطقی بود.

پیش‌بینی می‌شود در دوره برنامه پنجم توسعه سرمایه‌گذاری در استان زنجان از 6856615 میلیون ریال در سال ۱۳۹۰ به 10285627 میلیون ریال در سال ۱۳۹۴ ارتقا یابد. در این دوره سرمایه‌گذاری در استان زنجان صورت گیرد. در واقع لازمه رشد ۸.۲ درصدی تحقق آن است که در این دوره مجموعاً 42405382 میلیون ریال سرمایه‌گذاری در استان انجام شود و در صورتی که تلاش لازم برای تحقق این میزان سرمایه‌گذاری صورت نپذیرد بیکاری در استان بش از ۷ درصد خواهد شد.

در فاصله سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۰ سهم بخش صنعت از سرمایه‌گذاری بیش از سایر بخش‌ها و بالغ بر 10337606 میلیون ریال است و ۲۴.۴ درصد از سرمایه‌گذاری استان به این بخش اختصاص خواهد یافت. واسطه گری مالی و عمده‌فروشی، خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه موتوری و کالاهای شخصی و خانگی به ترتیب با سهم‌هایی معادل ۱۷.۹ و ۱۳.۱ درصد در رتبه‌های بعدی سرمایه‌گذاری استان زنجان قرار می‌گیرند.

پیش‌بینی می‌شود کمترین سرمایه‌گذاری در شیلات انجام گیرد، به طوری که اعداد برآورده نشان می‌دهد که این بخش در دوره برنامه پنجم در مجموع ۱۳۷۰۳ میلیون ریال سرمایه را جذب می‌کند. هتل و رستوران و مستغلات، اجاره و فعالیت‌های کار و کسب از دیگر بخش‌هایی هستند که طبق پیش‌بینی‌های صورت گرفته کمترین سرمایه‌گذاری در آنها انجام می‌پذیرد.

همان‌طور که در جدول زیر مشاهده می‌شود، بخش حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات، که زیربخش پست و مخابرات را نیز شامل می‌شود، در طول برنامه پنجم، سرمایه‌ای معادل 3409780 میلیون ریال را به خود اختصاص خواهد داد.

جدول ۳۲. پیش‌بینی سرمایه‌گذاری بر حسب فعالیت‌های عمده اقتصادی در دوران برنامه پنجم توسعه به قیمت ثابت
سال ۱۳۸۶ (میلیون ریال)

جمع برنامه پنجم	دوران برنامه پنجم ^۱					شرح
	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	
4428514	1026638	950770	880504	815433	755170	کشاورزی، شکار و جنگلداری
13703	3023	2875	2734	2599	2472	شیلات
2054164	496913	449574	406745	367997	332935	استخراج معدن
10337606	2609087	2304849	2036085	1798661	1588924	صنعت- ساخت
1433987	332490	307894	285109	264010	244484	تامین برق، گاز و آب
921732	238277	207613	180895	157615	137331	ساختمان
5573552	1330906	1212780	1105139	1007055	917671	عمده‌فروشی، خرد-فروشی، ...
106611	22809	22040	21295	20580	19887	هتل و رستوران
3409780	801143	736550	677161	622561	572365	حمل و نقل و انبارداری و ارتباطات
7572483	1883925	1677883	1494372	1330932	1185371	واسطه‌گری‌های مالی
233423	52093	49235	46536	43986	41572	مستغلات، اجاره و فعالیت‌های کار و کسب
1001343	221547	210358	199731	189642	180065	اداره امور عمومی، ...
2754190	654191	597868	546402	499359	456369	آموزش
1757899	418656	382057	348656	318174	290357	بهداشت و مددکاری اجتماعی
806396	193928	176026	159776	145026	131640	سایر خدمات
42405382	10285627	9288371	8391141	7583629	6856615	جمع

مأخذ: محاسبات مشاور استانی

۱۰-۲- سرمایه‌گذاری مورد نیاز در برنامه پنجم استان به تفکیک بخش‌ها

با توجه به ارزیابی‌های کارشناسی، سرمایه‌گذاری مورد نیاز به تفکیک گروه‌های عمده فعالیت و به تفکیک بخش‌ها به شرح ذیل برآورد شده است. مشاهده می‌شود که سهم بخش خصوصی در انجام سرمایه‌گذاری در بخش حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات بیش از بخش‌های تعاونی و عمومی است.

جدول ۳۳. سرمایه‌گذاری مورد نیاز در برنامه پنجم استان به تفکیک گروه‌های عمدۀ فعالیت به قیمت ثابت سال ۱۳۸۶ (میلیارد ریال)

توزیع سرمایه‌گذاری			کل سرمایه‌گذاری در دوران برنامه پنجم	گروه‌های عمدۀ فعالیت
خصوصی	عمومی	تعاونی		
2898.3	170.5	341.0	۳۴۰۹.۸	حمل و نقل و انبارداری و ارتباطات
32513.5	4464.5	5427.4	۴۲۴۰۵.۴	جمع

مأخذ: محاسبات مشاور استانی

۱۱- تأمین منابع مالی برای سرمایه‌گذاری‌های بخش عمومی، خصوصی و تعاونی در دوران برنامه پنجم

بر طبق سند برنامه راهبردی بخش صنعت و معدن استان، منابع مالی جهت اجرای پروژه‌ها و سرمایه‌گذاری‌های مورد نظر از محل؛

- بودجه استانی
- بودجه ملی
- درآمد اختصاصی دستگاه‌های استانی
- منابع داخلی شرکت‌های دولتی (واحدهای استانی)
- تسهیلات بانکی
- سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی
- نهادهای عمومی غیردولتی
- سرمایه‌گذاری خارجی

و

تأمین خواهد شد. در جدول ذیل، محل تأمین مالی هر یک از برنامه‌ها و پروژه‌های تعریف شده، به تفکیک نشان داده شده است. ملاحظه می‌شود محل تأمین مالی غالب طرح‌ها و پروژه‌ها بودجه استانی است.

جدول ۳۴. محل تأمین مالی برنامه‌ها و پروژه‌های صنعتی

عنوان پروژه	دستگاه اجرایی	بودجه استانی	بودجه ملی	درآمد اختصاصی دستگاه‌های استانی	منابع داخلی شرکت‌های دولتی (واحدهای استانی)	تسهیلات بانکی	بخش خصوصی و تعاونی	سرمایه‌گذاری عمومی غیردولتی	نهادهای عمومی غیردولتی	سرمایه‌گذاری خارجی
تدوین و برگزاری دوره‌های شهروند الکترونیک	استانداری	*	*					*	*	*
تدوین و برگزاری دوره‌های بانکداری الکترونیک	استانداری		*		*					2
برنامه آموزشی رادیویی استانی	استانداری		*							3
برنامه آموزشی تلویزیونی استانی	استانداری		*							4
راهاندازی تلازه‌های گفتگوی شخصی کسب و کار الکترونیکی	استانداری		*							5
راهاندازی سایت اطلاع‌رسانی	استانداری		*							6
نظام صنفي رايانيه استانی	استانداری									7
خرید نرم‌افزارهای تولیدی در استان	استانداری		*							8
تولید نرم‌افزار داشیرد الکترونیکی در استان	استانداری									9
راهاندازی داشیرد الکترونیکی در دستگاه‌های اجرایی استان	استانداری	*								10
برگاری سeminارهای امنیت اطلاعات رایانه‌ای (عمومی)	استانداری		*							11
تدوین استاندارد برای وب سایت دستگاه‌ها	استانداری		*							34
تدوین استاندارد برای امنیت فناوری اطلاعات بر اساس سند افتا	استانداری		*							12
معرفی خدمات الکترونیکی دولتی از طریق صدا و سیما	استانداری		*							13
ارزیابی خدمات الکترونیکی در حال ارائه در جشنواره شهید رجایی	استانداری		*							14
ارزیابی وب سایت دستگاه‌های اجرایی استان	استانداری		*							15
ارزیابی عملکرد دفاتر پیشخوان	استانداری		*							16
ارزیابی از تجهیزات امنیتی داخلی در دستگاه‌های اجرایی	استانداری		*							17
اجراي دوردهای تخصصي مدريدي فناوري اطلاعات	استانداری		*							18
ايجاد مرکز ديتا سنتر استانی	استانداری	*	*							19
راهاندازی بانک اطلاعاتی تجهیزات سخت‌افزاری دستگاه‌ها	استانداری		*							20
ايجاد پورتال آموزش مجازی	استانداری		*							22
توسيع شبکه دولت در ادارات استان	استانداری		*							23
ارزیابی امنیت فناوری اطلاعات دستگاه‌ها	استانداری		*							24
احصا و راهاندازی سرويس‌های الکترونیکی جديد در شبکه دولت	استانداری	*	*							25
برگزاری نمایشگاه‌های سالانه ICT	دستگاه‌های اجرایی	*								26
سایت‌های مجذب به پرداخت الکترونیکی	دستگاه‌های اجرایی									27
توسيع اتوماسيون اداري دستگاه‌ها به واحدهای شهرستانی	دستگاه‌های اجرایی		*							28
افرايش ارائه خدمات دولتی در دفاتر پیشخوان	دستگاه‌های اجرایی		*							29
افرايش تعداد خدمات الکترونیکی دستگاه‌های اجرایی	دستگاه‌های اجرایی		*							31
ارائه آموزش‌های مجاني برای دریافت خدمات الکترونیکی دولتی در محل ارائه خدمت	دستگاه‌های اجرایی									32
تجهيز مدارس روستائي به امكانيات ICT	دستگاه‌های اجرایي	*	*							33
تجهيز مساجد روستائي به امكانيات ICT	دستگاه‌های اجرایي	*	*							35
تجهيز کتابخانه‌های روستائي به امكانيات ICT	دستگاه‌های اجرایي	*	*							36

	*	*		*	*	*	*	دستگاه‌های اجرایی	تجهیز مدارس شهری به امکانات ICT	37
	*	*		*	*	*	*	دستگاه‌های اجرایی	تجهیز کتابخانه‌های شهری به امکانات ICT	38
	*	*	*	*	*	*	*	مخابرات	تعداد کاربران اینترنت پرسرعت در استان	39
	*		*	*	*	*	*	مخابرات	افزایش متوسط پهنای باند خطوط دنیای مخابرات	30
	*	*						مخابرات	کاهش تعریفهای اینترنت پرسرعت ADSL	21
	*	*						مخابرات	و اگذاری ۷۰۰۰ پورت پر سرعت	40
	*							مخابرات	ضریب نفوذ همراه اول	41
	*		*					مخابرات	تقویت فیبر بین استانی	42
	*		*					مخابرات	تقویت فیبر نوری شهری	43
	*		*					مخابرات	تقویت فیبر بین شهری	44
	*		*					پست	افزایش تعداد قراردادهای خرید الکترونیکی پرداخت در محل پستی	45
	*		*					پست	افزایش پست ترکیبی	46
	*		*					پست	تقویت شبکه‌های مجازی lan-wan در دفاتر پستی پر ترافیک	47
	*		*					پست	افزایش سرویس‌های پستی الکترونیکی	48
	*		*			*	*	ثبت احوال	عرضه کارت شناسایی ملی هوشمند	49
	*			*		*	*	صنایع و معادن	تدوین و برگزاری دوره‌های ارائه خدمات الکترونیک در بخش صنعت	50
	*			*		*	*	شهرداری	تدوین و برگزاری دوره‌های ارائه خدمات الکترونیک در بخش خدمات	51
	*			*		*	*	اتاق بازرگانی	تدوین و برگزاری دوره‌های ارائه خدمات الکترونیک در بخش بازرگانی	52
				*				بانک‌های استان	استقرار دستگاه‌های pos	53
				*				بانک‌های استان	افزایش تعداد دستگاه‌های ATM	54
	*	*						شرکت‌های دستگاه‌های اجرایی	تشکیل بازار مجازی فروش محصولات خرد الکترونیک در استان	55
	*	*						شرکت‌های دستگاه‌های اجرایی	تولید نرم‌افزارهای کاربردی برای واحدهای تولیدی و خدماتی	56
	*	*						بازرگانی	استفاده مؤثرتر از امضای دیجیتال کشوری	57
	*	*		*	*	*	*	دانشگاه زنجان	تشکیل مرکز مقابله با حملات اینترنتی	58
						*	*	بازرگانی	تشکیل مرکز امضای دیجیتالی استانی	59
	*				*			آموزش و پژوهش	برگزاری فعالیت‌های فوق برنامه در زمینه فناوری اطلاعات در مدارس مقاطع متوسطه (مسابقات - نشریات - نمایشگاه)	60
		*			*			فنی و حرفه‌ای	برگزاری دوره‌های حرفه‌ای فناوری اطلاعات (تجارت الکترونیک - شهرهوند الکترونیک - IT_ICT)	61
*		*			*	*	*	مرکز رشد	تقویت و ایجاد مراکز رشد، پارک‌ها و شهرک‌های علم و فناوری جدید در استان	62

مأخذ: سند برنامه راهبردی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات استان زنجان، ۱۳۸۹

۱۲- تعهدات دستگاه برای تسهیل ایجاد اشتغال و توسعه سرمایه‌گذاری در بخش‌های خصوصی و تعاونی

۱-۱- انجام سرمایه‌گذاری در جهت ارایه کمک‌های فنی

- عرضه کارت شناسایی ملی هوشمند
- تعداد کاربران اینترنت پرسرعت در استان
- راهاندازی تالارهای گفتگوی تخصصی کسب و کار الکترونیکی
- راهاندازی سایت اطلاع‌رسانی
- افزایش تعداد قراردادهای خرید الکترونیکی پرداخت در محل پستی
- خرید نرم‌افزارهای تولیدی در استان
- تشکیل بازار مجازی فروش محصولات خرد الکترونیکی در استان
- تولید نرم‌افزارهای کاربردی برای واحدهای تولیدی و خدماتی
- توسعه شبکه دولت در ادارات استان
- احصا و راهاندازی سرویس‌های الکترونیکی جدید در شبکه دولت
- تولید نرم‌افزار داشبرد الکترونیکی در استان
- راهاندازی داشبرد الکترونیکی در دستگاه‌های اجرایی استان
- افزایش متوسط پهنای باند خطوط دیتای مخابرات
- واگذاری ۷۰۰۰ پورت پر سرعت
- راهاندازی بانک اطلاعاتی تجهیزات سخت‌افزاری دستگاه‌ها

۲-۱- جذب نیرو و انجام سرمایه‌گذاری به منظور توسعه آموزش

- تدوین و برگزاری دوره‌های شهروند الکترونیک
- تدوین و برگزاری دوره‌های بانکداری الکترونیک
- برنامه آموزشی رادیویی استانی
- برنامه آموزشی تلویزیونی استانی
- تدوین و برگزاری دوره‌های ارائه خدمات الکترونیک در بخش صنعت

- تدوین و برگزاری دوره‌های ارائه خدمات الکترونیک در بخش خدمات
- تدوین و برگزاری دوره‌های ارائه خدمات الکترونیک در بخش بازرگانی
- تدوین و اجرای دوره‌های IT برای کارکنان دولت
- برگزاری سمینارهای امنیت اطلاعات رایانه‌ای (عمومی)
- ارائه آموزش‌های مجانی برای دریافت خدمات الکترونیکی دولتی در محل ارائه خدمت
- اجرای دوره‌های تخصصی مدیریت فناوری اطلاعات
- برگزاری دوره‌های حرفه‌ای فناوری اطلاعات (تجارت الکترونیک- شهروند الکترونیک- IT_ICT)
- ایجاد پortal آموزش مجازی

۱۲-۳- سرمایه‌گذاری در جهت گسترش بازاریابی

- برگزاری نمایشگاه‌های سالانه ICT
- معرفی خدمات الکترونیکی دولتی از طریق صدا و سیما
- برگزاری فعالیت‌های فوق برنامه در زمینه فناوری اطلاعات در مدارس مقاطع متوسطه (مسابقات- نشریات- نمایشگاه) ۱۲-۴- تخصیص تسهیلات بانکی ارزان قیمت به پروژه‌های بخش خصوصی

۱۲-۴- ایجاد مشوق‌های سرمایه‌گذاری از طریق اعمال معافیت‌های مالیاتی برای سرمایه‌گذاران

- کاهش تعرفه‌های اینترنت پرسرعت ADSL

۱۲-۵- ساده‌سازی مقررات و تشریفات اداری

- توسعه اتوماسیون اداری دستگاهها به واحدهای شهرستانی
- افزایش ارائه خدمات دولتی در دفاتر پیشخوان
- افزایش تعداد خدمات الکترونیکی دستگاه‌های اجرایی

۶-۱۲- مبارزه با فسادی اداری

- استفاده مؤثرتر از امضای دیجیتال کشوری
- تشکیل مرکز مقابله با حملات اینترنتی
- تشکیل مرکز امضای دیجیتالی استانی
- ارزیابی امنیت فناوری اطلاعات دستگاهها

۷-۱۲- سرمایه‌گذاری در پروژه‌های زیر بنایی

- تقویت فیبر بین استانی
- تقویت فیبر نوری شهری
- تقویت فیبر بین شهری
- استقرار دستگاه‌های pos
- افزایش تعداد دستگاه‌های ATM
- سایتهاي مججهز به پرداخت الکترونیکی
- تجهیز مدارس روستایی به امکانات ICT
- تجهیز مساجد روستایی به امکانات ICT
- تجهیز کتابخانه‌های روستایی به امکانات ICT
- تجهیز مدارس شهری به امکانات ICT
- تجهیز مساجد شهری به امکانات ICT
- تجهیز کتابخانه‌های شهری به امکانات ICT

۸-۱۲- سرمایه‌گذاری در پروژه‌های مکمل

- نظام صنفی رایانه‌ای استانی
- افزایش پست ترکیبی
- تقویت شبکه‌های محلی lan-wan در دفاتر پستی پرترافیک
- افزایش سرویس‌های پستی الکترونیکی
- ایجاد مرکز دیتا سنتر استانی

۹-۱۲- وضع استاندارد برای محصولات

- تدوین استاندارد برای وب سایت دستگاهها
- تدوین استاندارد برای امنیت فناوری اطلاعات بر اساس سند افتا
- ارزیابی وب سایت دستگاه‌های اجرایی استان
- ارزیابی عملکرد دفاتر پیشخوان
- ارزیابی از تجهیزات امنیتی داخلی در دستگاه‌های اجرایی

۱۰-۱۲- ارایه و اجرای طرح‌های بارز اشتغال‌زاوی شرکت

- به روز رسانی خدمات ارتباطی و دسترسی همگانی به ارتباطات با کیفیت استاندارد
- رعایت اولویت تأمین شهرک‌ها و مراکز صنعتی، قطب‌های تجاری، اقتصادی، کشاورزی و دامپروری استان
- توجه به تأمین ارتباطات مناطق توریستی، قطب‌های گردشگری، ارتباطات دانشگاه‌ها، مراکز آموزشی و تحقیقاتی
- تأمین پوشش ارتباطی دیتا با پهنه‌ای باند مناسب برای کلیه شهرها و روستاهای بزرگ
- جلب مشارکت بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های مخابراتی
- ارتقای آموزش‌های تخصصی در زمینه ICT و توسعه سرمایه‌های استانی و توسعه مدیریت تحقیقاتی و نهادینه کردن آن با رویکرد جهانی
- یکپارچه‌سازی ارتباطات استان از طریق سرویس‌های جدید NGN